

Esperanto-Brno

Esperanto-Brno - Informoj pri Esperanto-movado

Esperantští spisovatelé a jejich díla

Miroslav Malovec

ADAMSON Hendrik (1891-1946), Estonec, učitel a spisovatel. Jeho hlavním dílem trvalé hodnoty je původní román **Aŭli** (*Auli*), o životě malého chlapce. **Vesperkanto** (*Večerní píseň*), sbírka původních básní. Mnoho jeho básní vyšlo na stranách revue *Literatura Mondo* a ve sbírce básní *Dekdu poetoj* (antologie 12 esperantských básníků).

ADI - povídky **La forto de l' vero** (Síla pravdy, 1945).

AFOLARANMI Adebayo Ola - (asi 1970-), nigerijský pastor, autor povídky **La Instruisto** (Učitel, 2003).

AGAMJAN Saribek - autor poezie **Ŝercaj ekspromptoj** (Žertovné neodkladnosti, 1949).

AJOLOV Toma - poezie **Sur la vojoj de la vivo** (Na cestě života, 1994)

ALMEIDA Teresa de (pseudonym **DEVI Vimala**) (1932-) indická Portugalka, narozená v Goa v době portugalské nadvlády. V roce 1952 se přestěhovala do Lisabonu, v roce 1973 do Barcelony. Píše portugalsky, katalánsky a esperantsky. Vedle portugalských sbírek poezie (*Súria, Hologramas, Telepoemas, Monção*) napsala dvě esperantské: **Pluralogo** (Pluralog, 1996); **Speguliĝoj** (Zrcadlení, 1998).

ANDRIČ Miroslav A. (1952-) Jugoslávec, inženýr. Literárně se uplatňuje mnohostranně ve vědecké fantazii: poezie, kritika, sci-fi povídky, např. **Epidemio** (Epidemie), **Senfina ludo** (Nekonečná hra), **Destinoj de konscio** (Destinace svědomí), **Ŝanĝiĝo** (Proměna).

ANDRUSIEWICZ Mira (1932-), Polka, školní pracovnice. Básnická sbírka **Amo, amor, adoro** (Láska, milování, zbožňování, 1987)

ANGELOVA Marija P. (-2000?) - poezie **Kien ni iras** (Kam jdeme, 1991).

ANSELMO Petro - povídky **La domaĉo** (Barabiszna, 1989); **La larmoj de Ifigenino** (Slzy Ifigeniiny, 1989); **Mistero** (Záhada, 1990).

APOLLO Antonina - poezie **Saluto** (Pozdrav, 1986).

APPLEBAUM Jakob David (1877-1964), židovský obchodník narozený v polském městě Mszczonów. Rotarián a pacifista. Živě se zúčastnil esperantského hnutí v Británii, překládal do esperanta (např. Barona Prášila), psal humorné básně a napsal draha **Jozefo** (Josef) na základě známého biblického příběhu.

ARANDJELOVIĆ Srdj (1920-) Srb, ekonom. Psal povídky, z nichž nejznámější je **Sur dalmata fišistinsulo** (Na rybářském pobřeží v Dalmácii) o dramatickém boji topící se nevidomé dívky s mořem.

ARGUS viz ELLERSIEK Friedrich Wilhelm

ARI Valerio (pseudonym **SILFER Giorgio**) (1949-), Ital, jazykovědec, učitel jazyků. Čelný představitel esperantského PEN-centra. Píše poezii: **De tempo al tempo** (Čas od času, 1977); **Desislava ridetas** (Desislava se usmívá, 1987), dramata **Doktoro Rosales** (Dr. Rosales, 1973), povídky **Drole kaj petole** (Vesele a dovádívě, 1972), **La spegulo de Voldajo** (Voldajovo zrcadlo, 1990) i eseje **Enkonduko al literatura kritiko** (Úvod do literární kritiky, 1978), **La sesdekoka: ĉu decida jaro?** (Šedesátý osmý: je to rozhodující rok? - antologie spolu s Perlou Martinelli, 1978).

AROSEV Grigorij (1979-), Rus, studoval divadelnictví. Původní básně jsou **Sonet'** (Sonet, 1998) a **,ru** (2001), napsané a vydané dvojjazyčně.

ATANASOV Georgi (1881-1960), Bulharský pianista a skladatel. Dílo v esperantu: **El la Intima Libro de la Verd-urbaj Esperantistoj** (Z intimní knihy esperantistů ze Zeleného Města, 1927).

ATANASOV A. D. (1892-1981), Bulhar, redaktor. Od něho vyšel překlad *La familio Gerak* (Gerakova rodina) od Elin-Pelina a *Novaj bulgaraj rakontoj* (Nové bulharské povídky) od I. Vazova. Velký historický román *Sub la jugo* (Pod jářmem) od I. Vazova přeložil spolu s S. Simeonovem.

AULD William (1924-), Skot, profesor. Je jedním z největších esperantských básníků, jehož básně vycházejí v řadě esperantských časopisů a revuí. Část jeho díla vyšla ve sborníku *Kvaropo* (Čtveřice). Jeho významným dílem je **La Infana Raso** (Dětská rasa), epopěj o 25 zpěvech, obsahující celou filozofii autora, další díla: **Unufingraj Melodioj** (Jednoprsté melodie), **Spiro de l' pasio** (Dech vášně), **Humoroj** (Nálady) a **El unu verda vivo** (Z jednoho esperantského života). Jeho básně jsou vřelé, ale skeptické, autor se ohlíží za životem, který by mohl a měl být jiným. **Facetoj de Esperanto** (Různorodosti esperanta), **Pri lingvo kaj aliaj artoj** (O jazyce a jiných uměních) jsou eseje a básně. Za jeho redakce vyšlo velkolepé dílo, antologie esperantské poezie od roku 1887 do roku 1957 pod názvem **Esperanta antologio**. S M. Boultonovou je autorem veršované filozofické korespondence **Rimleteroj** (Rýmované dopisy). Neobyčejně úspěšnou je jeho učebnice-čítanka *Paŝoj al plena posedo*.

Jeho hlavním překladem je *Don Johano* (Don Juan) od Byrona. Další jeho překlady jsou z W. Shakespeara: *Epifanio aŭ kiel vi volas* (Jak se vám líbí), *La komedio de eraroj* (Komedie omylů) a *Sonetoj* (Sonety). Oscara Wildea v Auldově překladatelské dílně zastupuje hra *La graveco de la fideligo* (Jak je důležité mít filipa). Přeložil: *Aniario* (Aniara) H. Martinsona, vedle Nobelovou cenou odměněného básníka. Je to román o posádce v kosmické lodi, která ztratila cestu na Mars a letí k souhvězdí Lyry. Z klasiků science-fiction přeložil Isaaca Asimova *La unua leĝo* (První zákon) a Arthura C. Clarka *Provizoreco* (Provizorium). Od Thomsona přeložil: *La urbo de terura nokto* (Město hrozné noci), od Omara Kajama *La rubaĵoj* (Odpadky), od čínského spisovatele Junjiana *Montara vilaĝo* (Pohorská vesnice). Jeho zásluhou je v esperantu i nejslavnější příběh Sherlocka Holmesa *La ĉashundo de la Baskerviloj* (C. Doyle: Pes Baskervillský) a svět fantazie Johna Ronalda Reuela Tolkiena *La Mastro de l' Ringoj* (Pán prstenů). Román Jamesa Lesliea Mitchella *Spartako* (Spartakus) popisuje slavnou vzpouru otroků.

AUSTIN Manjo (Mary), Irka z Dublinu, autorka románů **Vojaĝoj finiĝas, amantoj kuniĝas** (Cesty končí, milenci se scházejí, 1988); **Insulo de revoj** (Ostrov snů, 1989).

AVRIL Georges (vl. jménem **COURMONT Georges**) (1874-1952), Francouz, šéfredaktor jihofrancouzského deníku „L'Eclair de Nice“, autor francouzských románů a povídek, odměněn

řádem Čestné legie. Vydával esperantský časopis *Nia Gazeto*, v němž vycházely jeho povídky, např. **Superstiĉoj** (Pověřivosti).

AZORIN IZQUIERDO Francisko (1885-1976), Španěl, architekt, radní v Codóbbě, poslanec. Narozen v Monfonte de Teruel. Napsal učebnici esperanta (1924), osmijazyčný slovník **Terminologio de la Arkitekturo** (Terminologie architektury, 1932) a drama **Adamo kaj Eva** (Adam a Eva).

BAENA Nuno (?-1922), brazilský námořní lékař, používal pseudonym **La Forgesito** (Zapomenutý). Vydal knihu **Ama stelaro** (Milostné souhvězdí, 1922).

BAGHY Julio (1891-1967), Maďar, herec a režisér. Jeho verše jsou plné lyriky, humanismu a veselé nálady. Jeho první velkou básnickou sbírkou je **Preter la vivo** (Jak šel život), z které mnoho básní bylo zhudebněno. Další sbírky básní: **Pilgrimo** (Poutník), **La vagabondo kantas** (Tulák zpívá), **Aŭtuna foliaro** (Podzimní listí). Díla v próze: **Dancu marionetoj** (Tancujte, loutky), **Migranta plumo** (Putující pero), novely, **Printempo en aŭtuno** (Jaro na podzim), **Verdaj donkiĥotoj** (Zelení donkychoti), satira, novely **Teatra korbo** (Divadelní koš), **La verda koro** (Zelené srdce), **Koloroj** (Barvy), **Ĉielarko** (Duha), pohádky 12 národů ve verších a lyrická divadelní hra: **Songĉe sub pomarbo** (Snění pod jabloní). Dále: **En maskobalo** (Na maškarním plese), jednoaktovky. Je autorem románů: **Viktimoj** (Oběti), **Sur sanga tero** (Na krvavé zemi), sibiřské zážitky. Jeho nejrozsáhlejší román je **Hura!** (Hurá!!), groteska a satira na lidskou společnost. Povídky *Nik Nek kaj Kat Jen*, jsou vlastně učebnice, tak jako *La Verda Koro*. Baghy je také autorem velmi dobrých učebnic a dlouhá léta druhým hlavním redaktorem revue *Literatura Mondo*.

BAKO Sándor J., Maďar, který strávil část života v sibiřských gulacích. Propuštěn byl po nástupu Chruščova, ale po potlačení maďarského povstání v roce 1956 prchl do Rakouska. Zemřel někdy v šedesátých letech. Jeho povídky vyšly v souboru **Tiaj ni estas** (Takoví jsme).

BALANO Johán viz PIRON Claude

BALBIN Julius (1917-), americký profesor polského původu. Díla: **Imperio de l' koroj** (Říše srdcí, 1989); **Damnejoj** (Místa zatracení, 1992); **Inter vivo kaj morto** (Mezi životem a smrtí, 1996)

BALKANANO S. viz ŽIVANOVIČ, Stevan S.

BANET-FORNALOWA Zofia (1929-), Polka, učitelka dějepisu. Od roku 1983 vede esperantský divadelní soubor *Espero* (Naděje). Dílo: **La jubileo** (Jubileum, drama s Haroldem Brown, 1996), **Polaj aktoroj kaj Esperanto-teatro 1887-1992** (Polští herci a esperantské divadlo, 1993), **Skize pri Esperanto-teatro : 1887 - 1992** (Stručně o esperantském divadle 1887-1992, 1993), **Universalaj kongresoj kaj Esperanto-teatro : 1905 - 1992** (Světové kongresy a esperantské divadlo 1905-1992, 1993), **Historio de Esperanto-movado en Bjalistoko** (Historie esperantského hnutí v Bialystoku, 1999), **La familio Zamenhof** (Rodina Zamenhofů, 2000), **Antoni Grabowski: eminenta Esperanto-aganto** (Antoni Grabowski, vynikající esperantský aktivista, 2001).

BARAKA Erco - Díla: romány **Mia kara mosto** (Můj drahý mošt, 1986); **Eli kaj Jahu** (Eli a Jahu, 1986).

BARANYAI Imre (Emba) (1902-1961), Maďar, prodejce obrazů. Pracoval v dělnickém esperantském hnutí SAT. Dílo: román **Maria kaj la grupo** (Marie a její parta, 1936), básně **La profeto** (Prorok, 1934); **En ekzilo** (V exilu, 1938); **Ekzilo kaj azilo** (Exil a azyl, 1962).

BÁRCZI Géza (1894-1975), maďarský jazykovědec. V maďarštině vydal desítky odborných prací a stovky studií. Patří k největším osobnostem maďarské jazykovědy. Jeho esperantská činnost probíhala ve dvou obdobích: 1909-1914 a 1964-1975, avšak literární činnost se váže pouze k období prvnímu. Psal povídky, např. **La venko de Hathor** (Hathorino vítězství) ze starého Egypta.

BARTHELMESS Norbert (1897-1987), německý novinář z Düsseldorfu. Redigoval několik esperantských časopisů (Sennaciulo, La Nova Epoko, La lernento), psal učebnice esperanta, přeložil Goethova Fausta. Ve svých vlastních pracích se zaměřoval na děti a mládež: **Diablidoj** (Čertíci, 1928); **Ne plu ludo.. kaj aliaj noveloj** (Už ne hra a jiné povídky, 1927-1947).

BAUDIN-VATRÉ, Juliette (1910-1937), autorka poezie **Rokoj** (Skály); **Skiado** (Lyžování), **Matena zorgemo** (Ranní starostlivost), **Papilio** (Motýl).

BAUPIERRE Henri viz Vatré, Henri

BAYS Gersi Alfredo (1934-), Brazilec, vydavatel esperantského literárního časopisu *Fonto* (= zdroj, pramen), autor románu **La profeto el Pedras** (Prorok z Pedrasu, 2000).

BEUCAIRE Louis (1925-1983), Francouz, který od roku 1950 bydlel v Berlíně. Proslavil se sbírkami erotických anekdot **Kruko kaj Baniko el Bervalo** (Kruk a Banik z Bervalu, 1970), **El la vivo de bervalo sentaŭgulo** (Ze života bervalského darmošlapa, 1974) a pohádkami **Fabeloj de la verda pigo** (Pohádky zelené straky, 1981).

BECKER Ulrich (1958-), Němec, studoval v Berlíně a New-Yorku. Píše hlavně povídky: **La aĵoj kaj la sezonoj** (Věci a sezóny, 1996), **Vivprotokoloj** (Životní protokoly, 1995 - se Zdravkou Metz).

BEECKMANS Jef Alois (1906-1975), člen trojice, která psala pod pseudonymem **Deck Dorval**. Redigoval esperantský nudistický časopis přátel přírody *La Migranto* (Poutník), byl skvělým lingvistou. Viz Frans van Dooren a Jos Deckkers.

BEIN Kazimierz (1872-1959). Polák, lékař, známý pod pseudonymem KABE. je jedním z největších esperantských stylistů. Jeho překlady: *Fundo de l'mizero* (Dno bídy) od W. Sieroszewského. *La interrompita kanto* (Přerušená píseň) a *Bona sinjorino* (Dobrá paní) od E. Orzeszkové, *Elektitaj fabeloj* (Vybrané pohádky) od bratří Grimmů. *Versaĵoj en prozo* (Verše v próze) od S. Turgeněva, *Patroj kaj filoj* rovněž od S. Turgeněva, *Pola antologio* (Polská antologie), *Internacia krestomatia* (Mezinárodní čítanka), *La lanternisto* (Světloňoš), novely od Niemowského, Sienkiewicze, Orzeszkové, Prusa a *Unua legolibro* (První čítanka), částečně původní. Jeho největším dílem je překlad velkého historického románu *La faraono* (Faraon) od B. Prusa. Dalším jeho veledílem je *Vortaro de Esperanto*, s přesnými a výstižnými definicemi. La Faraono a Vortaro patří k jeho hlavním dílům pro mistrovství překladu a slohovou krásu.

BELMONT Leo viz Blumenthal, Leopold

BÉNCZIK Vilmos (1945-), Maďar, doktor práv, redaktor, je autorem díla *Libro de romanoj*, obsáhlé části šesti románů, *Baza literatura krestomatia*, redaktorem revue *Hungara Vivo* a spolu s W. Auldem redigoval obsáhlé dílo *25 Jaroj-antologio de belartaj konkursoj*. Jeho kritické stati a přednášky vyšly v publikaci *Studoj pri la Esperanta Literaturo* (Studie o esperantské literatuře).

BENKA Martin (1888-1974), Slovák, akademický malíř, národní umělec, nositel zlatého Řádu republiky. Autor studie **Pri slovaka arto** (O slovenském umění) a povídek: **La akvoguteto** (Kapka vody), **Ruĝaj dianto** (Rudé karafiáty), **Stranga koncerto** (Podivný koncert). Benka namaloval sérii pohlednic s texty v esperantu nebo na motivy esperanta.

BERARU Mišu (1903-1938), rumunský tiskař. Napsal učebnici a slovník pro rumunské esperantisty, sestavil portrétní album a napsal básnickou sbírku **Spite la vivon!** (Navzdory životu, 1928).

BERGIERS Leon (1904-?), Belgičan, aktivista SAT, napsal mnoho článků, novelu **Ili** (Oni, 1930) a překládal: Tousseel: *La Morto de Blanjo* (Blančina smrt, 1925), Eekhoud: *Servokapabla* (Funkční, 1927).

BERNARD Roger (1907-1997), Francouz, spisovatel, skvělý stylist. Jeho původní díla jsou básně **Almenaŭ bukedeto** (Alespoň kytička) a další původní dílo **Raymond Schwartz, lia vivo kaj verkaro** (Raymond Schwartz, jeho život a dílo). Přeložil: *Bela indiferentulo* (Krásný lhostejný) a *Homa voĉo* (Lidský hlas) od J. Cocteaua, hry-komedie *La Ŝipego Tenacity* (Loď Tenacy) od Ch. Vildraca a *Topaze* od M. Pagnola a od P. Sartra: *La naŭzo* (Ošklivost), *Sen eliro* (Bez východiska), drama, dětskou knihu *La buton-milito* (Knoflíková válka) od Pergauda.

BERVELING Gerrit (1944-), Nizozemec, pastor remonstrátů. Velmi aktivní autor a překladatel. Mezi jeho překlady do esperanta je i latinský spis M. Jana Husa, latinská antologie, moderní překlady biblických textů, Erasmova Chvála bláznovství, Lukianův osel aj. Jeho původní dílo zahrnuje především poezii **Vi kion legus tie ĉi** (Co bys zde přečetl, 1985); **Tri 'stas tro** (Tři je příliš, 1987); **Trifolio** (Jetel, 1988); **Kanto pri Minotaŭro** (Píseň o Minotaurovi, 1993) a jeden román **Fadenoj de l' amo** (Vlákna lásky, 1998).

B.G.D. viz DELATOT Benjamen G.

BIELINSKI Józef Pawel - autor povídek **Mateo kaj Hedviga** (Matěj a Hedvika, 1986); **Paŭlo** (Pavel, 1986).

BLUMENTHAL Leopold (pseudonym **Leo Belmont**) (1865-1941), polský židovský spisovatel, filmový teoretik, překladatel, básník, mající významné postavení v polské literatuře jako mistr detektivního žánru (*Tajné líčení před porotou*, *Ďáblice*, *Mezi soudem a svědomím*, *Nezbytnost, náhoda nebo svobodná vůle?*). Do esperantské literatury se zapsal básnickou sbírkou **Sonoj Esperantaj** (Zvuky esperantské, 1908).

BOATMAN Douglas Phillips (1892-?), Angličan, oční optik. Dílo: romány **La nekonata konato** (Neznámý známý, 1932); **Kara diablino** (Milá ďáblice, 1979) a divadelní hra **Jes, panjo!** (Ano, maminko!, 1936).

BONAERO Ergoto viz HRYNKIEWICZ Adam

BORČIČ Lucija (1921-), Chorvatka, účetní. Překládá do esperanta chorvatskou literaturu a píše vlastní poezii: **Pulsas la viv'** (Život tepe, 1977-2001).

BORGES DOS SANTOS M (Dokito) (1926-), Brazilec, poezie **Pluraj vibroj** (Vícero záchvěvů, 1998) vyšlo současně v esperantu i brazilské portugalské.

BOROVKO Nikolaj Afrikanovič (1863-1913), Rus, učitel, novinář a knihovník. Žil ve vyhnanství na Sibiři, po návratu v Oděse a Petrohradu. Je znám dopisem, který mu Zamenhof poslal s podrobným vysvětlením, jak esperanto vzniklo. Překládal ruskou klasiku, např. *La ŝtona gasto* (Kamenný host) od Puškina. Jeho nejvýznamnější vlastní dílo je povídka **En la tombo** (V hrobě, 1892).

BOTTRILL Krys (Ungar), autor sbírky **Meznokto metropola** (Půlnoc v metropoli, 1991).

BOULTON Marjorie [1924-], Angličanka, profesorka, básnířka a spisovatelka. Básnířka velmi intimních básnických cyklů. Slavná jsou její velká původní díla: **Kontralte** (Alt, 1955), **Eroj** (Zlomky, 1958), **Cent ĝojkantoj** (Stovka radostných písní, 1957), o světlych stránkách života, **Kvarpieda kamarado** (Čtyřnohý kamarád, 1964), deník kotěte a **Dek du piedetoj** (Dvanáct nožiček, 1964), také o koťatech. Autorka divadelní hry: **Virino ĉe landlimo** (Žena na státní hranici, 1959) a veršované divadelní hry **Ĉe l'akvo de forgeso** (U řeky zapomnění, a třech komedií **Ni aktoras** (Hrajeme divadlo, 1971). Další sbírkou novel je **Okuloj** (Oči, 1967), životopis **Biografio de Zamenhof**, původně napsaný anglicky a korespondence ve verších s básníkem W. Auldem **Rimleteroj de M. Boulton kun W. Auld**.

BÖTI László (1914-1962), Maďar, středoškolský učitel. Publikoval v časopisech.

BRAUN Stanislaw Zygmunt (pseudonym **Wiktor Elski**) (1893-1956), Polák, úředník. Zanechal básně **Unuaj agordoj** (První akordy, 1910).

BRIGGS Louise Broek, P.W. van den - Angličanka, učitelka v dívčí škole. Psala scénky pro děti: **Cindrulino kaj aliaj teatraĵetoj por infanoj** (Popelka a jiné hry pro děti, 1920); **Internacia dialogaro** (Mezinárodní rozhovory).

BRONŜTEJN Mikaelo (1949-), Rus, inženýr. V esperantu píše, překládá, zpívá. Překládá do esperanta bratry Strugacké, napsal román **Oni ne pafas en Jamburg** (V Jamburgu se nestřílí, 1993), básně a povídky **Legendoj pri SEJM** (Legendy o Sovětské esperantské mládeži, 1992); **Jen, denove...** (Hel, znovu ..., 1998); **Du lingvoj** (Dva jazyky, 2001).

BROWN Harold (?-2004), napsal hru **Eduko danĝera** (Nebezpečná výchova, 1995).

BROWNE Peter E. = Bra?n, Petro (1957-), Američan z Texasu. Píše anglicky, španělsky a esperantsky. Básně **Vagabonde** (Jako tuláci, 1998).

BUBENÍČEK Stanislav, pseudonym **BUBENIĈ Stan** (1904-1979), český právník z Litomyšle. Po zrušení své advokacie r. 1948 vystřídal na šestnáct povolání, nakonec skončil v cirkusovém orchestru. Po odchodu do důchodu (1964) se vrátil do Litomyšle, přispíval do místního tisku soudničkami, které vyšly knižně pod názvem **Zač je v Hradci pardubický perník**. Své cirkusácké zážitky zpracoval v románě **Kvapík pro Lipicány** (1965). Když se seznámil s litomyšlským esperantským spisovatelem Karlem Píčem, naučil se esperanto a sám svůj román přeložil. Překlad vyšel až posmrtně v r. 1988 v Haagu pod pseudonymem Stan Bubeníč a názvem **Sub cirkotendo** (Pod cirkusovým stanem).

BUDAPEŠŤSKÁ ŠKOLA byla centrem literární činnosti po více než dvě desetiletí a její vliv trvá. Téměř všichni vynikající básníci a spisovatelé byli soustředěni a spolupracovali s revuí Literatura Mondo. Hlavními reprezentanty této školy byli K. Kalocsay a J. Baghy. Tato škola nesmírně přispěla k vývoji a dokonalosti jazyka. Literatura Mondo bylo také vydavatelství, kde vyšlo během té doby několik desítek cenných knih.

BUKAR - autor hry **La reto** (Síť, 1971) a skečů **Gizela kaj Roberto** (Gisela a Robert, 1974).

BULTHUIS Hendrik (1865-1945), Holanďan, celní úředník, autor a překladatel více než 30 děl. Má pozoruhodný vypravěčský talent, jeho původní romány jsou: **Idoj de Orfeo** (Potomci Orfeovi, 1923), **Jozef kaj la edzino de Potifar (Josef a Putifarka, 1926)**, **La vila mano** (Huňatá ruka, 1928) kaj **Inferio** (Peklo, 1938). Jsou to rozsáhlé romány, velmi čtené. Napsal sbírku původních básní: **La du ŝipoj** (Dvě lodi), původní divadelní hry: **Malriĉa en spirito** (Chudý duchem),

Onklino el Ameriko (Teta z Ameriky). Z jeho četných překladů uvádíme: *La malgranda Jhano* od von Eedena, velmi populární dílo holandské literatury. *Jane Eyre* od Ch. Bronteové, *Salome* od O. Wildea, *La leono de Flandrujo* od H. Conscience, *Imperiestro kaj galileano* od H. Ibsena, *Karaktero* od Luisiuse, *Robinsono Kruso* od Defoea, *Taglibro de vilaĝpedelo* od M. Blichera a *Du biletoj*.

BURGER Josef (1881-1970), sárský horník. Psal básně: **Rido sanigas** (Smích uzdravuje, 1968).

BURKHARDT Adolf (1929-2004), německý evangelický kněz, ředitel esperantské knihovny v Aalen. Podílel se na ekumenickém překladu *Bible* do esperanta (se všemi knihami) a na sbírce duchovních písní **Adoru** (Zbožňuj).

CAMACHO Jorge (Kamaĉo, Georgo) (1966-), Španěl, arabista a islamista. Díla: **Pandemonio** (Pandemonie, 1990 - společně s dalšími autory), **Sur la linio** (Na lince, 1991), **La ĉapo de la sterko-vermo** (Chrobákova čepice, 1995), **Ibere libere** ((Svobodně ibersky, 1993 - s dalšími autory), **La Majstro kaj Martinelli** (Mistr a Martinelli, 1993), **Ekstremoj** (Extrémy, 1997 - s dalšími autory), **La liturgio de l' foiro** (Liturgie trhu, 1999).

CARR Timothy Brian (1943-), Angličan, knihovník. Esperanto se naučil po návštěvě Československa, kde si uvědomil jazykový problém. Napsal básnickou sbírku **Sur Parnaso** (Na Parnasu, 1998).

CASES Martin, Miquel (1863-?), katalánský divadelní herec. Jednoaktovka **Mistera krimo** (Tajemný zločin, 1910), humoristické knihy **Unu fojon** (Jednou), **Vivu Esperanto** (Ať žije esperanto).

CHASE R. M. Chaves, Sylla - Povídky **La mopso de lia onklo** (Mopsl jeho strýce, 1909)

CHAVES Sylla (1929-), Brazilec. Díla: **Animo prisma** (Prismatická duše, 1959), **Por pli bona mondo** (Za lepší svět, 1970), **Plurnacia bukedo** (Vícenárodní kytice, 1981), **Karnavalo** (Karneval, 1981).

CHMIELIK Tomasz - Polák, autor povídek **La horloĝo** (Hodiny, 2003) a překladatel slvaného románu Güntera Grasse *Plechový bubínek* (La lada tambureto, 2000).

CHRISTENSEN Niels - Nor, autor novely **La fingro de la diablo** (Prst ďáblův, 1957).

CIBULEVSKIJ Dmitrij Mihajloviĉ (1946-), Ukrajinec. Povídky **Literaturaj provoj** (Literární pokusy, 1999 a 2000).

CÍCHOVÁ-HRDLIČKOVÁ Jana (1923-), průvodkyně cizinců, autorka publikace **Lidice** a mnoha básní, uveřejňovaných v esperantských časopisech. K tisku je připravena sbírka 50 básní. Vyšly jí sbírky **Liriko intima** (Intimní lyrika), **Pragaj preĝoj** (Pražské modlitby), **Signo de ekkrio** (Znamení výkřiku) a **Kvar sezonoj** (Čtyři roční období).

CIKLARI Giorgi (?-1914), Gruzinec píšící pod pseudonymem **Tiflisano** (= Tbilisan). Hlavní díla: **Tra la mondo per Esperanto** (Po světě s esperantem, 1909-1911) a **Poemaro** (Básně, 1911).

CINKJosef (1933-2011), středoškolský profesor. Autor zpěvníku **Junulara kantareto** (*Mládežnický zpěvníček*), učebnic esperanta pro pokročilé **Cviĉebnice esperanta pro pokročilé**, **Pisemný kurz mezinárodního jazyka esperanto** a knihy hádanek **Lingvaj ludoj kaj enigmoj** (*Jazykové hříčky a hádanky*). V pozůstalosti se zachovala podrobná česko-esperantská frazeologie. Přeložil padesát lidových písní do esperanta. V češtině zpracoval knihu o obci svého bydliště

Červená Voda a okolí blízké i vzdálené.

CLARK Brendon (1904-1956), novozélandský učitel. Dílo: **Kien la poezio?** (Kam kráčí poezie?, 1957).

CLAUDEL Jean-Louis, autor povídek **Avo-fungo kaj aliaj rakontoj** (Děda Hříbek a jiné povídky, 1992).

CODJO Jean - Narodil se v Bebinu, v obci Kodji, kde založil školu. Povídky: **La paŝo senelirejen** (Krok do bezvýchodna, 2001), **Dialogo inter surduloj** (Dialog mezi hluchými, 2002).

COLAS Claudius (1884-1914), Francouz, úředník v nakladatelství. Padl v první světové válce v bitvě u Marny. V roce 1910 byl jedním ze zakladatelů Katolické esperantské ligy (IKUE) a redigoval časopis *Espero Katolika* (Naděje katolická). Zanechal povídku **La lignoŝuoj** (Dřeváky, 1914).

CONTERNO GUGLIELMINETTI Clelia (1915-1984), Italka. Spolupracovala se satirickým časopisem *La Pirato* (Piráť), později přispívala i do všech významných esperantských revuí. Stala se členkou Akademie esperanta a pracovala i v porotách literárních soutěží. Její původní sbírkou básní je **Eta vivo** (Drobný život, 1959). Slavná je její povídka **La vivo kaj morto de Wiederboren** (Wierborenův život a smrt).

COOL Gerard (1921-), Nizozemec, autor románu **La misio de Sava** (Sávino posláni, 2001).

CORREA Glauco Rodriguez (1929-), Brazilec, univerzitní profesor. Píše portugalsky a esperantsky. Do esperanta také překládá.

COURMONT Georges viz AVRIL Georges

CSISZÁR Ernő (1940-), Maďar, diplomovaný historik a geograf, středoškolský profesor.

CULBERT Ruth - autorka knihy **Kvar teatraĵoj** (Čtyři hry, 1994).

ĈALDAJEV Viktor (1945-), Rus, žije v sibiřském Barnaulu. Jeho básně vycházejí v různých esperantských časopisech, některé zhudebnil Nikolaj Lozgačev.

ĈEJKATheodor (1878-1957), řídící učitel v Bystřici pod Hostýnem. Nestor esperantského hnutí v českých zemích, jeho zakladatel. Čejka napsal první učebnici a slovníky ve spolupráci s vynikajícím kmeniologem J. Krumpholcem a V. Bilíkem, které vyšly v řadě vydání. Byl redaktorem tehdejší revue *Revuo Internacia* a *Internacia Pedagogia Revuo*. Překládal z T. G. Masaryka, Machara aj. Byl vynikajícím redaktorem.

ĈORNIJ N. - poezie **Ŝtupoj** (Schody, 1990).

DADAEV Oleg (Oĉo) (1973-), Azerbajdžánc arménsko-polského původu. V roce 1990 odešel na Ukrajinu a od roku 1995 žije v Moskvě. S dalšími básníky vydal almanach **Moskvaro** (Moskevská čtyřka, 1998) a sbírku **Kvio** (Nehybnost, 2000).

DAHL Einar (1904-), švédský učitel, píšící pod jménem **Valo**. Původní dílka: **Dialogoj kaj komedietoj** (Dialogy a komedie, 1933).

DAMBE David (1895-?), Litevec, obchodník, psal povídky o černoších v časopisech SAT.

DAMBRAUSKAS Aleksandro (Dombrovski)(1860-1938), litevský prelát a profesor. Psal i pod pseudonymem A. Jakstas. Narodil se v Kuroniai, avšak v r. 1889 musel odejít do exilu. Psal litevsky, polsky, rusky, latinsky a esperantsky. Původní esp. díla jsou **Versajareto** (Kniha veršů, 1905) a **Malgrandaj pensoj pri grandaj demandoj** (Malé myšlenky o velkých otázkách).

DAN Tirinaro viz **ĜONG Sasop**

DANVY Jopetro - poezie **Orelringo** (Náušnice, 1994).

DECKERS Jos (1903-1979), člen autorské trojice **Deck Dorval**.

DECLERCK Christian (1938-), Belgičan z Ostende. Jeho původní díla jsou básně **Ŝirpecoj** (Útržky, 1991) a románová autobiografie **Tarokoj kaj epokoj** (Taroky a epochy, 2002).

DEGENKAMP G. (1895-), Holanďan, akademický malíř. Autor vynikajícího díla **Sesdek jaroj de esperanto** a přeložil *Taglibro de Anne Frank*. Od K. Čapka přeložil z češtiny *Skizoj pri Nederlando*.

DEIJ Leendert C (1919-), Nizozemec, autor básní **Fragmentoj** (Zlomky, 1988); **Infaneske** (Děťinsky, 1997) a románu **Aminda** (Roztomilý, 1997).

DEK Liven viz **GUTIÉRREZ Miguel**

DELATOT Benjameno G. (= B.G.D.) - poezie **Mem** (Sám, 1973)

DENG Huijin = Huijin, Deng = Jinquan

DEŜKIN Georgo (1891-1967), Rus, úředník. Za stalinských represí proti esperantistům osm let vězněn. Psal verše **Versaĵoj** (Verše, 1912), **elektitaj versaĵoj** (Vybrané verše, 1957).

DEVI Vimala viz **ALMEIDA Teresa de**

DEVJATNINV. Nikolajevič (1862-1938). Rus, učitel, vynikající stylista s rozsáhlou literární činností. Jeho větším původním básnickým dílem je **Nevola Mortiginto** (Člověk, který nechtěně zabil, 1896), následují původní divadelní hry-komédie: **Edziĝo (Ženitba)**, **Nefinita dramo** (Nedokončené drama), **La instruita mimikisto** (Poučený mim); mnoho překládal z A. Puškina: *Boris Godunov*, *Ruslano kaj Ludmila*, *Poltava*, *Husaro*. Další jeho překlady: *Fabloj de Krylov* (v poslední době znova přeloženy S. Rublovem pod názvem *Elektitaj Fabloj*), drama od Romanova *La reĝo Judea*, od F. Schillera *Garantio*, od Herdera *Infano de zorgo*, *Demono kaj anĝelo* od Lermontova. Jeho další původní díla: **Unuaj esperantistaj satiroj** (První esperantské satiry, 1912), **Elementa esperanta sintakso**, **Esperanta afiksaro** a spisek **Propaganda piedvojaĝo al la oka** (Propagační pěší cesta na osmý sjezd, 1912), jeho cesta pěšky z Paříže do Krakova. A je autorem několika učebnic. Všechna jeho díla jsou obsažena ve čtyřdílném **Plena verkaro**.

DIMITRI - autor knihy **Afrik' amo: de blanka Afriko ĝis nigra Afriko per bicikloj - bunta vojaĝo** (Africká láska: od bílé Afriky až k černé Africe na kolech - pestrá cesta, 1994).

DINWOODIE John (1904-1980), Skot, duchovní, vynikající básník. Jeho sbírka básní vyšla také v **KVAROPO** pod názvem **Kastelo el revoj** (Vzdušný zámek). Hodně překládal skotskou poezii.

DOBRZYŃSKI Roman, (1937) Polák, natočil řadu dokumentárních filmů v esperantu a zveřejnil povídku **La nigra kokino Miki** (*Černá slepice Miki*, 1960). S vnukem autora esperanta Louisem-Christophem Zaleski-Zamenhofem, významným architektem, sepsal polsky podrobný rozhovor v knize **Ulica Zamenhofs**, která byla přeložena do mnoha jazyků.

DOKITO viz BORGES DOS SANTOS, M

DOLGIN Grigorij - Rus, autor písňových textů **Spektro de l' tempo** (Spektrum času, 1993) a **Al Juna Amiko** (pro časopis Mladý přítel, 1996).

DOLINSKÝ J. V. (1892-1965). Slovák, učitel, zasloužilý umělec. Autor esperantských učebnic, slovníků a překladatel. Původní básně: **En aŭtuno** (Na podzim), **Rememoro** (Vzpomínka), **Profunda okulparo** (Hluboké oči). Překlady: *Je la foiro en Detva* (Na tržišti v Detve) od Timravy, *Adam Ŝangala* od Nadáši-Jégé a mnoho překladů z Hvězdoslava.

DOMBROVSKI Aleksandro viz DAMBRAUSKAS Aleksandro

DOMÈNECH I MAS Artur (1878-1936), Katalánc, učitel latiny. Narodil se v Barceloně. Získal ceny na esp. literárních soutěžích. V roce 1937 vydal své **Poemoj** (Básně).

DOOREN Frans van (Dorval, Deck) (1905-1996), Belgičan, architekt. Hlavní autor tvůrčí trojice písíci pod jménem **Deck Dorval**, samostatně používal pseudonym **F. V. Dorno**. Narodila se v Belgickém Mechelenu, pracoval v lesnictví, drůbežářství i jako obchodník, rád cestoval a lovil. Psal nizozemsky, afrikánsky, anglicky a esperantsky, prózu i poezii. V esperantu napsal **Jaĥto veturas for... kaj veturigas la morton** (Jachta odjíždí ... a veze smrt, 1983); **Kazinski venas tro malfrue** (Kazinski přichází příliš pozdě, 1987); **Nigra magio** (Černá magie, 1988); **Urd Hadda murdita!** (Urd Hadda zavražděn!, 1990); **Kia miksaĵo!** (Jaká to směsice!, 1938), **La aventuroj de L.R.M. Stultulof la Xa.** (Dobrodružství Jeho královské výsosti Hlupana X., 1938); **Satiroj** (Satiry, 1977), **Levu la manojn!** (Ruce vzhůru).

DORNO F. V. viz DOOREN Frans van

DORVAL Deck - společný pseudonym tří přátel: Frans van Dooren (DORV), Alois Beeckmans (AL) kaj Jos Deckkers (Deck). Van Dooren psal, Deckkers kritizoval, Beeckmans dělal konečnou redakci. Po smrti svých přátel získal Van Dooren od dědiců práva všechna rozpracovaná díla dokončit.

DRESENHilda (1898-1981), Estonka, radiotelegrafistka, básnířka a překladatelka. Její původní básně: **Norda naturo** (Severská příroda, 1967), básně melancholické, smutné a přesto plné extáze z radosti nad životem. Její překlady: *Elektitaj versaĵoj* od M. Underové, *Horizontoj* od V. Barbaruse, *Estonaj kantoj*, *Estona antologio*, *Estona „soveta poezio* a národní epos *Kalevipoeg*, vynikající překlad.

DROOGENDIJK C.Chr. (?-1918), Nizozemec, psal v esp. články, písňe a poezii: **Esperantaj poemoj** (Esperantské básně).

DUC GONINAZ Michel (1933-), Francouz, docent na univerzitě v Provence, člen Akademie esperanta, vedoucí gramatické sekce, hlavní redaktor největšího esp. slovníku (PIV). Přeložil *La fremdulo* (Cizinec) A. Camuse a *Sonĝonovelo* (Snová novela) A. Schnitzlera.

EGERRUP Hans L. (?-1954), Dán, autor románu **D-ro Dormer** (Dr. Dormer, 1945).

ELGO Serĝo viz LAGRANGE Georges

ELLERSIEK Friedrich Wilhelm (pseudonym **Argus**) (1880-1959), Němec, vydavatel. Narodil se v Calvörde. Redigoval esperantské časopisy (Germana Esperantisto, Esperanta Praktiko) a napsal román **Pro kio?** (Kvůli čemu?, 1920).

ELSKI Wiktor viz BRAUN, Stanislaw

EMBA viz BARANYAI Imre

ENGHOLMStellan (1899-1960), Švéd, spisovatel a překladatel. Získal velkou popularitu svými původními romány **Homoj sur la tero** (Lidé na zemi, 1932), **Al Torento** (K Torentu), **Infanoj en Torento** (Děti v Torentu, 1934), druhý díl **Junuloj en Torento** (Mládež v Torentu), **Vivo Vokas** (Život volá, 1946) a svými překlady: *Gosta berling*, *La mono de sinjoro Arne*, *La ringo de generalo*, všechny od S. Lagerlöfové a *La pasko* od A. Strindberga. Ve spolupráci s P. Nylénem přeložil velké dokumentární dílo *Per balono al la poluso*, deník Andréovy výpravy, dále *Ekspedicio Kon Tiki* od T. Hayerdala a *La fino* od F. Bernadottea. Mistrovské novely jsou: **Maljunulo migras** (Stařec putuje) a **Venĝo** (Pomsta, 1943).

ERIKSSON Reino (1940-), narodil se ve finském Iisalmi. Magistr sociálních věd, novinář, ředitel Kulturního centra v Iisalmi. Píše finsky a esperantsky. Do esperanta přeložil pravoslavnou liturgii. Původní esperantské sbírky jsou **Ŝtona testamento** (Kamenná závěť, 1981); **Floroj de herbejo** (Luční květy, 1991); **Anselmo kaj Elvira** (Anselm a Elvíra, 1999).

EROŜENKOVasilij (1890-1952), Rus, nevidomý, přes svoji slepotu procestoval velkou část světa, hlavně Čínu a Japonsko. Psal japonsky a přednášel ruskou literaturu na pekingské universitě. Je autorem původních děl: **Gemo de unu soleca animo** (Klenot jedné osamělé duše), **Unu paĝo el mia lerneja vivo** (Jedna stránka z mého školního života), **Turo por falo** (Věž na spadnutí), **Malvasta kaĝo** (Těsná klec) a básně, jako **Ciganino** (Cikánka). Jeho dílo patří třem literaturám: esperantské, ruské a japonské. Sloh výborný, sentimentální. Dále: **Lumo kaj ombro** (Světlo a stín, 1979), povídky, rovněž **Tundro ĝemas** (Tundra vzdychá), **Stranga kato** (Podivná kočka, 1983)

ERTL István (1965-), Maďar, žijící nyní v Bruselu, předtím jako redaktor revue *Esperanto* v Rotterdamu. Učitel a překladatel. Do esperanta přeložil *Esplorvojaĝo* (Studijní cesta) Julesa Vernea, Senekův traktát *Pri feliĉa vivado* (O šťastném žití) aj. Jeho původní díla jsou kriminální román **Tiu toskana septembro** (To toskánské září, 1990 - společně s Corrado Tavanti), satira **La postdomo** (Humna, 2003) a různé studie.

EYQUEM Daniel (1852-1926), Francouz, soudce vrchního soudu, prokurátor v Limoges. Autor burleskní komedie **La hundo parolanta** (Mluvící pes, 1921).

FALK Grindel - autor básní **Somernokto** (Letní noc); **Doloro** (Bolest); **Sunluma pluv'** (Slunečný déšť); **Printempigis** (Přišlo jaro); **Poeto** (Básník); **Malproksime for** (Daleko pryč).

FARJON DE LAGATINERIE Jacques-Franky (1920-1996), autor původních děl **La blanka balenido** (Mládě bílé velryby), **Ĉu fantomoj trinkas teon?** (Pijí duchové čaj?), **Revo** (Snění), **Ĉu la Infano Jesuo vere skribas per inkrajono?** (Píše Ježíšek opravdu inkoustovou tužkou?), **Kumamoto** (Kumamoto, 1998).

FAULHABER Frits (1893-1979), Nizozemec, za manželku měl českou esperantistku. Psal díla o mluvnicki **Tra la labirinto de la gramatiko** (*Labirintem mluvnicko*), **La komencanto** (*Začátečník*), **Post la kurso** (*Po kurzu*) a stylistice **Ne tiel, sed tiel ĉi - konsilaro pri la stilo** (*Ne tak, nýbrž takto - rady o stylu*), **Esperanta mozaiko** (*Esperantská mozaika*), **Faulhaber rakontas** (*Faulhaber vypravuje*, 1972). Z nizozemštiny do esperanta přeložil díla: Theo Thijssen: **La nevenkebla ĝeno** (*Nepřekonatelné potíže*), Tjeerde Adema: **Dekkinga fuĝas** (*Dekkinga prchá*), Erich Scheuerman: **La papalagoj** (*Papalágové*) a Maurits Dekker: **La mondo ne havas atendejon** (*Svět nemá čekárnu*). Poslední dílo bylo z esperanta přeloženo do češtiny a odvysíláno Československým rozhlasem v roce 1951.

FERNÁNDEZ, Miguel (1950-), Španěl, překládá do esperanta Garcíu Lorcu, píše recenze. Vlastní díla: **El miaj sonoraj soloj** (Z mých zvukných sol, 1992 - 1995).

FETHKE Jan viz **FORGE Jean**

FILIP Jan (1911-1971), profesor, doktor teologie, spisovatel. Jeho původní díla: **Fino de la mondo** (Konec světa, 1937); **La turo inter nuboj** (Věž mezi mraky, 1964), autor zpěvníku *Kantareto* (písně vánoční, lidové, kostelní); jeho básně vycházely po desetiletí v různých esperantských časopisech. Se svým bratrem Karlem Filipem, profesorem a dr. teologie, napsal Velký česko-esperantský slovník a slovník *Granda Esperanta-ĉeĥa vortaro*. Jan Filip napsal česky čtyři básnické sbírky, 14 divadelních her a povídky.

FISCHER-GALAÍ, Henriko (1879-1960), Rumun, vydavatel v Bukurešti. **La fabelo pri la granda turo kaj la malgranda doktoreto** (Pohádka o velké věži a malém doktůrkovi).

FLOURENS Jeanne (pseudonym **Roksano**) (1871-1928), Francouzka, velmi aktivní v esperantském hnutí. Z jejího díla: **La morgaŭa virino** (Zítřejší žena, 1912); **Geedziĝopeto** (Žádost o ruku, 1913); **La fianĉiniĝo de sovaĝulineto** (Zasnoubení malé divošky). **La senlaca sinofero** (Neúnavné sebeobětování, 1911).

FORGE Jean (1903-1980) (pseudonym **J. Fethka**), Polák, filmový režisér. Autor úspěšných děl **Abismoj** (Propasti, 1923) o problémech lásky; **Saltego trans jarmiloj** (Skok přes tisíciletí, 1924) fantastická historie o jízdě do doby Neronovy; **Mr Tot aĉetas mil okulojn** (Mr. Tot kupuje tisíc očí, 1931), dobrodružný román, novely **La verda raketo** (Zelená raketa, 1961); **Mia verda brevierio** (Můj zelený breviář, 1974), satiry. Režiroval esperantský film *Morgaŭ komenciĝos la vivo* (Zítřa začne život, 1934).

FORNAL Jerzy - autor dramatu **Virino en kvar bildoj** (Žena ve čtyřech obrazech, 1994); **Sopiro... laboro... espero...** (Touha .. práce ... naděje ..., 1994)

FRANCINI Walter A. - autor poezie **Sur flugiloj de trobo kaj de Esperanto** (Na křídlech trobadúrské písně a esperanta, 1984); **Junaĝa verkaro** (Mladistvá tvorba, 1960) a eseje **Esperanto sen antaŭjuĝoj** (Esperanto bez předsudků, 1978). V portugalštině napsal životopis L. L. Zamenhofa a lingvistické analýzy esperanta.

FRANCIS John (1924-), Skot, profesor. Jeho velký básnický cyklus **La kosmo** (Kosmos, 1952) vyšel v již zmíněné sbírce **KVAROPO**. Další jeho dílo jsou novely proti tyranii, pseudomorálce a takovým marnostem jako je bažení po moci **Vitralo** (Mozaikové okno, 1960). Jeho velkým, také původním dílem je román **La granda kaldrono** (Velký kotel, 1978). Od W. Shakespeara přeložil *Rikardo III-a*. Další jeho původní vědeckofantastický román je **Misio sen alveno** (Mise bez příchodu, 1982). K posledním dílům patří novely **Tri rakontoj pri la miljara paco** (Tři povídky o tisíciletém míru, 1997).

FRENKEL Roman - Rus, gymnazijní učitel na Sibiři. Přeložil Gogolovu *Májovou noc* (Maja nokto) a napsal sbírku básní **Verdaj fajreroj** (Zelené jiskry, 1908).

FRETO Diderto - autor poezie **Mikronoj** (Mikrony, 1980); **Monosilaboj** (Jednoslabičné, 1990).

FRIIS Lorenz (1904-), Dán, učitel. Vedl esperantské kurzy, napsal dvě učebnice a dvě sbírky povídek **Sub la signo de la verda stelo** (Pod znamením zelené hvězdy, 1964); **Rakontu, samideano** (Vypravuj, kolego, 1966).

GABRIELLI Lina (1930), Italka, píše původní díla a překládá, velmi aktivní. Její původní díla: **Vivendo** (Nutnost žít, 1979), **Ni devas vivi** (Musíme žít, 1975), básně, **Karnavalo** (Karneval,

1973), povídky, **La kombilo** (Hřebínek, 1962), romaneto, **La ĝardeno de la urbestro** (Starostova zahrada, 1978), novely.

GÄLLMO Gunnar (1946-), Švéd, překladatel. Napsal fantastickou povídku **Mokrokalvo la gigantegego** (Mokrokalv a veleobr, 1999) a esej **Kelkaj faktoj pri budhismo** (Několik faktů o budhismu, 2002).

GARCÍA Higinio (1939-), Španěl žijící v Kanadě, autor povídek **Kapturnoj** (Závratě, 1999).

GATES Ronald Cecil (1923-), Australan, ekonom, autor detektivek: **La septaga murdenigmo** (Sedmidenní vražedná hádanka, 1991); **Kolera afero** (Hněvivá aféra, 1993); **Morto de sciencisto** (Vědcova smrt, 1994); **La vidvino kaj la profesoro** (Vdova a profesor, 1997); **Sep krimnoveloj** (Sedm kriminálních povídek, 1993); **Refoje krimnoveloj sep** (A další sedmička kriminálních příběhů, 1994); **Tria kolekto de krimnoveloj** (Třetí sbírka kriminálních příběhů, 1996)

GAZDA Vladimír viz TVAROŽEK Vladimír

GAZIZI Gafur (1958-), Baškir. Autor sbírky **Zigzage** (Klikatě, 1986).

GBEGLO Koffi (1957-), učitel matematiky z Toga. Působí ve vedení esperantského svazu nejen v Togu, nýbrž i celosvětového. Píše povídky o těžkém životě černošských dětí: **Mi vizitis grandan urbon** (Navštívil jsem velké město, 1989); **De vilaĝo al ĉefurbo** (Z vesnice do hlavního města, 1993); **Kaj kio poste?** (A co potom?, 1994).

GEORGIEV Ivan St. (1919-), Bulhar, autor sbírky **Provo alfronti la vivon** (Pokus čelit životu, 1962).

GHEZ Arturo - autor hry **Vi sola, Esperanto, povas fari tiajn miraklojn!** (Jen ty, esperanto, dokážeš takové zázraky!, 1924) a italsky psané mluvnice esperanta.

GIBSON Ella - autorka hry pro děti **Bonvolu esti mia amiko** (Buď mi prosím přítelem, 1963).

GILOTEAUX Lilli - autorka básně **Kalejdoskope** (Kalejdoskopicky, 1990) a odborných prací **Arboj en Aŭstralio kaj suda Eŭropo** (Stromy v Austrálii a jižní Evropě, 1996) a **Arboj, plurlingva terminaro** (Stromy, vícejazyčné názvosloví, 1994).

GINZ Ota (1896-1976), ved. úředník. Spoluredaktor díla **Ĉeĥoslovaka Antologio**, autor pětijazyčného slovníku **Radioamatora vortaro kvinlingva** (Radioamatérský pětijazyčný slovník). Dále přeložil dílo Kritze *Freŝa mateno*. Z esperanta do češtiny přeložil dílo O. Arnesena *Vzducholodí k severní točně* (Per Aerŝipo el la Norda Poluso) a od E. Aisberga s esperantského originálu *Konečně rozumím rádiu* (Fine mi komprenas radion). Toto dílo bylo přeložena z jeho iniciativy do dalších 28 jazyků. Vynikající znalec jazykových problémů. Angažoval se také v židovském hnutí. Jeho talentovaný syn Petr Ginz zahynul jako šestnáctiletý v Osvětimi a je dnes považován za jeden ze symbolů holokaustu společně s Annou Frankovou. O. Ginz zanechal také deník z ruského zajetí na statku Šolochovových za první světové války, kde se seznámil s pozdějším slavným spisovatelem Michalem.

GIORGI Aldo de' (1924-2003), Ital, účetní, člen Esperantské akademie. Autor sbírky **Pretertempe** (Mimochodem, 1982).

GIŠPLING Mikaelo (1924-), Rus, inženýr chemie. Narodil se v Irkutsku, od roku 1943 žil v Moskvě, od r. 1998 v Jeruzalémě. V esperantu píše poezii: **El sisma zono** (Ze seismické zóny, 1994); **Eola harpo** (Aiolská harfa, 1996).

GJIVOJE (ĜIVOJE) Marinko (1919-1982), Chorvat, publicista. Studoval agronomii a archeologii. Redigoval časopis *La Suda Stelo* (Jižní hvězda), přispíval do mnoha časopisů. Vlastní díla: **Reeĥoj** (Ozvěny, 1961), **HAJKISTA KLUBO: Suito '67** (Suita '67, 1967); **Kapriĉo '70** (Capriccio '70, 1970).

GLAZUNOV Vladimir A. (1910-), Rus, zeměměřič, cestovatel. Vydal **Geografiaj noveloj** (Zeměpisné novely), **La Sfinkso de Steplando** (Sfinga ze stepi, 1988), povídky vycházejí v esp. časopisech.

GOLDEN Bernard (1925-2008), Američan žijící v Maďarsku, archeolog. Autor mnoha provokativních studií esejů v esperantu a povídkových souborů **Hieraŭ, hodiaŭ, morgaŭ** (Včera, dnes, zítra, 1982); **Bestoj kaj homoj** (Zvířata a lidé, 1986); **Sango, sekso kaj scienco** (Krev, sex a věda, 1993) a románů **Infero en aŭtuno** (Peklo na podzim, 1993); **Ŝamanoj en la kosmo** (Šamani v kosmu, 1994).

GOLDONI Atus - s Linou Gabrielli napsal hru **Bill kaj Lazuraj Okuloj: aŭ du kuleretoj da ĉielo** (Bill a Azurové Oči čili dvě lžičky nebe, 1964)

GONG Xuesheng - báseň **Impreso en pluvo** (Dojem v dešti, 1988).

GOODHEIR Albert (1912-1995), Skot, dr. Velmi činný spisovatel a překladatel. Jeho původní díla: **Merlo sur menhiro**, básně a povídky, **Fondita sur roko**, **La Filozofio de Spinoza post tri jarcentoj**, esej, **Nia kultura heredaĵo kaj Esperanto**, esej. Přeložil: *D-ro Jekyll kaj S-ro Hyde* od R. L. Stevensona a rovněž od R. L. Stevensona *Forkaptita*, dobrodružný román, *La noktmeza kortumo* od B. Merriniana, báseň ženám, od Euripida *Bakĥantinoj*, od Eschila *Prometeo ligita* a Platona *Apologio de Sokrato kaj Kritono* a redaktor díla SKOTA ANTOLOGIO.

GOROV Ĥristo (Ĥrima) (1908-1999), Bulhar, aktivista dělnického hnutí. Autor mnoha knih v bulharštině. V esperantu napsal básně **Poemo de l' plugisto** (Oráčova báseň, 1930), **Ribela kordo** (Vzpurňá struna, 1983), **Septembro** (Září, 1931) a povídky **Ĉe abismo** (U propasti, 1932), **Du frontoj** (Dvě fronty, 1983) a paměti **Sur nia verda pado** (Na naší zelené stezce, 1987).

GRABOWSKI Antoni (1857-1921), Polák, inženýr chemie, polyglot, který znal 30 jazyků, autor řady vědeckých a technických děl. Jeho hlavním dílem je slavný překlad *Sinjoro Tadeo* (Pan Tadeáš), epepa od A. Mickiewicze. Jeho prvním překladem byla povídka od A. Puškina. Další jeho překlady: *La gefratoj* (Sourozenci) od J. Goetha, *Ŝi, la tria* (Ona, ta třetí) od H. Sienkiewicze, *Pekoj de l' infaneco* (Hříchy dětství) od B. Prusa, *Mazepa, En Svisujo* (Ve Švýcarsku) a *Patro de pestuloj* (Otec morem nakažených), všechny od J. Slowackého a opera *Halka* od Wolski-Moniuszka. Další závažná díla: *Postrikolto* (Paběrky), *Elektitaj versaĵoj* (Vybrané verše), *Nova antologio* (Nová antologie), *La liro de esperantistoj* (Lyra esperantistů), *Libro de profetoj* (Kniha proroků). Slavná je jeho mezinárodní antologie básní z třiceti jazyků *El parnaso de popoloj*, obsahující 110 překladů básní z 30 jazyků. Grabowski je nazýván otcem esperantské poezie, pro svůj překlad *Sinjoro Tadeo*, v kterém vyvrcholilo jeho překladatelské umění. Začal první široce užívat všech možností esperantské struktury a mluvnické, zavedl bezprostřední tvoření sloves z podstatných a přídavných jmen a zavedl mnohé vhodné a šťastně vybrané novotvary, tzv. neologismy. Je také autorem slovníku **Granda vortaro pola-esperanta** a **Esperanta-pola**. Původních básní není mnoho, ale je mezi nimi **La Tagiĝo** (Svítání), téměř druhá hymna esperantistů, **Reveno de l'filo** (Synův návrat) a **Sur unu kordo** (Na jedné struně).

GRAU CASAS Jaume (1896-1950), Katalánc, tajemník starosty. Redigoval časopis *Kataluna Esperantisto*, byl členem Akademie esperanta. Po exilu do Francie psal esperantsky, katalánsky i španělsky. Zanechal v rukopise *Hispana Antologio* (Španělská antologie). Vydal básnické sbírky **Amaj poemoj** (Milostné básně, 1924); **Novaj amaj poemoj** (Nové milostné básně, 1927); **La lasta**

poemo (Poslední báseň, 1936).

GRENKAMP viz KORNFIELD Salo

GRGURINA Ante (1877-1957), chorvatský lékař, docent záhřebské lékařské fakulty. Napsal povídky **Ĉe doktoro** (U lékaře, 1958).

GRIGOROV Asen (pseudonym **LJUBIN Marin**) (1903-1985), bulharský novinář, překladatel bulharské literatury. Přímou v esperantu napsal **Ruĝa Aŭroro** (Červánky, 1930), **Garbo** (Snop, 1930), **Himno** (Hymna, 1931) **Gardu la pacon** (Střezte mír, 1980).

GROBE Edwin (1927-), Povídky **Dia kolero** (Boží hněv, 1994); **Hohokamaj fantomoj** (Hohokamská strašidla, 1994); **La f-vorta nepo** (Vnuk na f, 1994); **La korea saketaso** (Korejský šálek na saké, 1994); **Malvizito al Tulumo** (Zrušená návštěva Tulumu, 1994); **Necesejaj rakontoj** (Záchodové povídky, 1994); **Oklahomaj kontrabandistoj** (Oklahomští pašeráci, 1994); **Murdo en la preĝejo** (Vražda v kostele, 1995); **Matenmanĝo ĉe la cirko** (Snídaně u cirkusu, 1996); **Helpa mano** (Pomocná ruka, 1997); **La ŝtonadoranto** (Ctitel kamene, 1997); **Gerŝvino en preĝejo** (Gershwin v kostele, 1994); **Perua venĝo** (Peruánská pomsta).

GRUM Jerzy (1933-), Polák, novinář a překladatel. Do esperanta přeložil *Kvarteto de Mendelsson* (Mendelssonovo kvarteto) J. Iwaszkiewiczze, *Proksima nekonato* (Blízký neznámý) A. Scibora-Rylského, *Kiel esti amata* (Jak být milován) K. Brandyse a mnoho dalších.

GUBBINS Paul P. (1949-), Brit, napsal videokurz *Esperanto - pasporto al la tuta mondo* (Esperanto - pas do celého světa) a hry **Konto de l'vivo**, **Bela la mateno**; **Lunĉo ĉe Lucinda**; **Hotelo de l'teatro** (Účet života, Krásné ráno, Oběd u Lucindy, Divadelní hotel, 1998).

GDONYTÉ Inita - Litevka, zveřejňující svá díla v esp. tisku.

GUIRO Doroti - Básně **Se mi estus birdeto** (Kdybych byl ptáčkem, 1996).

GÜNKEL Claus J. (Gunkjelo, Klaŭzo J.) (1963-) - Básně **Poemete poeteme** (Básničky básnicky, 1989).

GUSTAFSSON Karl-Gustaf - Román **La instruema komputilo** (Učenlivý počítač, 199?).

GUTIÉRREZ Miguel (pseudonym **LIVEN Dek**) (1950-), Španěl, vydavatel vědecko-fantastické série povídek *Sferoj*, sám takové povídky píše, např. **Kien vi iras, maljunulo?** (Kam jdeš, starče?), přispěl do básnického almanachu **Ibere libere** a povídkového **Ekstremoj** (Extrémy) spolu s dalšími autory.

ĜIVOJE Marinko viz GJIVOJE Marinko

ĜONG Sasop (Dan Tirinaro) (1910-1944), Korejec, který studoval ve Francii, autor básnických sbírek **La liberpoeto** (Básník svobody, 1938); **Birdoj sen flugiloj** (Ptáci bez křídel, 1999).

HAJASI Ken - Novely **Mi malamas...** (Nenávidím, 1983).

HAJPIN Li (1917-), Korejec. Mládí strávil v Číně, v roce 1946 se vrátil do Koreje. Je autorem korejské učebnice esperanta a esperantsko-korejského slovníku, napsal povídky **Tra la kamparo** (Venkovem, 1977).

HALL Herschel S. - povídky **La premiito** (Laureát, 1992) a **Sur la batalkampo** (Na bojišti).

HAMMARBERG Jarl (pseudonym **Jarlo Martel-Monto**) (1940-), Švéd, básník a pacifista, píše švédsky a esperantsky: básně **Ajn** (-koliv, 1983), **ike ize ive** (-icky, -izově, -ivně, 1991), **Cetercetero** (Ostatně ostatně, 2002), povídky **Sango, sekso kaj scienco** (Krev, pohlaví a věda, 1993).

HANBURY Florence Harriet (1964-1955), Angličanka, knihovnice, redaktorka časopisu *Kristana Revuo* (Křesťanská revue). Psala náboženské básně, napsala divadelní hru **Nova Pandoro** (Nová Pandora, 1925) a přeložila román G. Campbella Morgana *Dio, la homaro kaj la milito* (Bůh, lidstvo a válka, 1914).

HANKEL Marie (1844-1929), Němka, velmi aktivní v esperantském hnutí organizačně i literárně. Sbírká básní a povídek vyšla pod názvem **Sableroj** (Zrnka písku, 1911).

HASEGAŬA Teru viz Verda Majo

HATTYÁR Lajos (?-), Maďar, autor povídek **Ĉu esti aŭ ne esti - poeto - Meditado de estonta poeto** (Být či nebýt básníkem, Úvahy budoucího básníka, 1985); **Kiel fariĝis la edzino esperantisto** (Jak se manželka stala esperantistkou, 1985); **La homfrato** (Lidský bratr, 1985); **La muzikamanto** (Milovník hudby, 1985); **La organizanto** (Organizátor, 1985); **La pacbatalanto** (Bojovník za mír, 1985); **La propagandisto - Ĉe frizisto** (Propagandista - U holiče, 1985); **La propagandisto - En gastejo** (Propagandista - V hospodě, 1985); **La raportanto** (Zpravodaj, 1985). Překládá z maďarštiny a afrikánštiny.

HAUPENTHAL Reinhard (1945), Němec, učitel němčiny a náboženství, v esperantu aktivní jako vydavatel, překladatel, interlingvista, zajímá se též o volapük. Ve svém nakladatelství Iltis vydal přes tři stovky publikací různých autorů.

HAZRA Santos Kumar Ghose - autor básně **Frateco** (Bratrství).

HEIDE Zora (1924-), Chorvatka žijící ve Švédsku. Hodně překládá. Vlastní díla v esperantu: **Ni homoj...** (My lidé, 1970); **Etulaj aventuroj** (Prckova dobrodružství, 1983), **Ni komedietas** (Hrajeme komedie, 1971), **Spuroj de l' doloro** (Stopy bolesti, 1984), **Groteskaj dialogoj** (Groteskní dialogy, 1985).

HEMERT-REMMERS, Jo van - autor povídek **Sur insulo malproksima** (Na vzdáleném ostrově, 1957).

HENRIKSEN Maria (Smilet, Maria Amanta) - autorka veršů **Memevoluo kaj dancantaj figuroj** (Samovývoj a tančící figury, 1997).

HESSE Herbert - autor veršů **Sonoj novaj kaj malnovaj** (Zvuky staré a nové, 1930).

HILLER Feliks - autor dramatu **Ho, tiuj Fremduloj** (Ach, ti cizinci, 1923). Překládá také písňové texty.

HITROV Panayot (1894-1945/46), bulharský lékař, hodně cestoval. Zanechal básnickou sbírku **Guto post guto** (Kapka po kapce, 1923).

HOFSTÄTTER Gottfried - autor povídky **Ĉar ŝi amis germanan soldaton** (Protože milovala německého vojáka, 1994) a článků v esp. tisku.

HOHLOV Nikolao (1891-1953), Rus, vrchní ekonom průmyslového trustu, později atašé v Záhřebu. Jeho jediná sbírka je **La tajdo** (Přiliv a odliv, 1928), jedinečná pro kouzelnou lyriku veršů. Touto sbírkou si zajistil místo mezi nejpřednějšími esperantskými literáty. Přeložil: *Krucumo* od A. Drozdova, *Orientaj fabeloj*, humorné a vtipné satiry od V. Doroševiče, dále od A. Tolstojeho *Morto de Danton*, přeložil filologické dílo E. Drezens *La mondolingvo* a je autorem původní divadelní hry: **La morto de la delegito de UEA** (Smrt delegáta UEA, 1924).

HORDIJENKO ANDRIANOVA Nadija (1921-1999), ukrajinská básnířka, sbírka **Vagante tra la mondo maltrankvila** (Toulajíc se světem neklidná, 1987).

HOUGAARD Chr. - autor povídky **Okazas nenio** (Nic se neděje, 1945).

HROMADA Rudolf (1890-1964), vedoucí úředník. Překládal ze všech českých básníků (Erbena, Sv. Čecha, Machara, Heyduka, Sládka, Vrchlického, Wolkera, Dyka, Seiferta, Sovy, Šrámka, Tomana, Neumanna aj.). Jeho překlady vycházely v esperantských časopisech celého světa. Výbor z jeho překladů vyšel v ročence Panoramo Českého esperantského svazu pod názvem INTIMA TRIPTIKO. Hromada byl hlubokým znalcem jazyka, vynikající teoretik, vedoucí osobnost spolu s dr. Kamarýtem čs. esperantského hnutí, rovněž po celá desetiletí, které organizoval i mezinárodně, a položil základy k jeho vysoké tradici jako generální tajemník Čs. svazu esperantistů v roce 1922. Zakladatel spolu s K. Bouškou a redaktor bývalého časopisu Čehoslovaka Gazeto s přílohou Nova Eŭropo, kde hájil práva malých národů a dlouholetý redaktor a vydavatel časopisu LA PROGRESO, jednoho s nejvyšší úrovní, a po druhé světové válce druhý redaktor již zmíněného časopisu Esperantista. Autor několika výborných slovníků (esperantsko-českých a česko-esperantských). Přeložil: *Popolsumigo en Aŭstrio*, do češtiny přeložil předmluvu Zamenhofovu k první učebnici esperanta Antaŭparolo de Zamenhof al la Unua Libro. Hlavním jeho překladem je Fučíkova reportáž *Riporto skribita sub pendumila maŝo*.

HRYNKIEWICZ Adam (pseudonym **Ergoto de Bonaero**) (1931-), Argentinec z Buenos Aires (odtud jeho literární jméno), psal polemické články, slovníky, beletrii. Dílo: poezie **La Ergoto de Ergoto**; **Kantetoj karnavalparadaj** (Ergotova ostruha; Písničky karnevalové, 1985); **Ergotado, versumado** (Popichování, veršování, 1989); **Tambur-eĥo** (Ozvěna bubnů, 1989).

HULEŠ Adalberto (Béla) (?-2002) - autor poezie **Katoj kaj ĉevaloj** (Kočky a koně, 1982). Podílel se na překladech v *Hungara Antologio* (Maďarská antologie, 1983) a na překladech dětské poezie v knize *Hund-bazaro* (Psí bazar, 1979).

HYAMS H. B. (pseudonym **Tagulo**) (?-1960), Angličan, architektonický návrhář a malíř. Hlavním dílem je román **Nova Sento** (nový cit, 1915).

ĤRIMA viz GOROV Ĥristo

IANNACONE Amerigo (pseudonym **Janakono**) - poezie **Eterna metamorfozo** (Věčná proměna, 1987). Přeložil poezii Gerarda Vacana *Greka kajero kaj aliaj versoj* (Řecký sešit a jiné verše, 1993) a *La riskoj de la traŭrado* (Rizika průchodu, 1997), píše italsky studie o esperantu.

ILUTOVIĆ Klara (1946-), moskevská filoložka, přispívá do esperantských časopisů. Knižně vyšla kniha **Moskvaro** (Moskevská čtyřka), kterou vydala se třemi dalšími autory.

INGLADA Vicente (1879-1949), Španěl, podplukovník, profesor vojenské školy. Hodně překládal do esperanta. Vlastní díla: **Edziĝo malaranĝita aŭ terura nekompreniĝo** (Pokažená svatba aneb hrozné nedorozumění, 1907), **Prozo kaj versoj** (Próza a verše), **En la Barcelona kongreso** (Na barcelonském kongresu).

ITO Saburo (ps. I.U.)(1902-1969), Japonec, sociolog, angažoval se v esperantském dělnickém hnutí. Sbírkou **Verda parnaso** (Esperantský parnas, 1932); **Idilio** (Idylka, 1972).

IVN, L. viz IVANOV Vsevolod

IVANOV Vsevolod (1900-1937), Rus, učitel. Napsal povídky **Ruĝo kaj blanko** (Červená a bílá, 1926).

IZÁK Eudo (1895-1978), Slovák, lékař, často užil pseudonymu Miloš Raveň. Autor mnoha básní a divadelních her. Jeho hlavní dílo je veršované drama o pěti jednáních **Reĝo de Petra**. Další jeho práce: *Bukedeto el slovakaj popolkantoj* (řadu z nich přeložil také V. Dolinský), vyznamenán v literární soutěži za báseň **Al altaj Tatroj**. Od P. Karvaše přeložil divadelní hru *Eksperimento Damoklo*. Vynikající redaktor časopisu *Esperantisto Slovaka* a byl jedním z vedoucích osobností esperantského hnutí na Slovensku.

IZGUR Ilja Jefimoviĉ (1881-1937), Rus. Hlavní díla: **Nur volu** (Jen chtěj, 1924), politická próza; **Je la nomo de l' vivo** (Ve jménu života, 1927), filozoficko-lyrické črty.

JABLONSKA Irena - autorka povídkové knihy pro děti **La ebria muso** (Opilá myš, 1965).

JACOBSON Stig (1913-), Švéd, autor souboru **Eraro** (Omyl, 1998), obsahující povídky **Nokto en policejo** (Noc na policejní stanici); **La korktirilo** (Vývrtka); **Sincere via...** (Upřímně tvůj); **La runŝtono** (Náhrobní kámen); **Tramveturas la sorto** (Osud přijíždí tramvají); **Gloris** (Byl slavný); **La teko** (Aktovka); **De torto al kreto** (Od dortu ke křídě); **Reveni por foriri** (Vrátit se kvůli odchodu); **Kukola valso** (Kukaččí valčík).

JAKUBCOVÁ Milda (1899-1979), Lotyška, žijící v Československu. Její původní básnické sbírky jsou: **Elektitaj versaĵoj** (Vybrané verše), a **Estrado de animaloj** (Estráda živočichů, 1970) a překlad *Latva poezio* Lotyšská poezie). Spolupracovala s mnoha esperantskými časopisy.

JEVSEJEVA Ludmila (1913-1980), Lotyška, poštovní účetní, esperantu zasvětila život navzdory pronásledování. Její básně vyšly knižně až po její smrti: **Versoj** (Verše, 1987) a **Donacetoj por infanoj** (Dárčky pro děti, 1994).

JOHANSSON Sten (1950-), Švéd, překládá ze švédské literatury a píše hlavně detektivky. Povídky **Denaska kongresano** (Účastníkem kongresů od narození, 1992); **Ĝis revido krokodilido!** (Na shledanou, krokodýlku); **La krimo de Katrina** (Katrinin zločin, 2001); **Kiom ajn facila rakonto** (Jakkoliv lehké vyprávění, 2002); **Vojaĝo kun Katrina** (Cestování s Katrinou, 2002), romány **Mistero ĉe nigra lago** (Záhada u černého jezera, 1997); **Falĉita kiel fojno** (Pokosený jako seno, 1997); **Trans maro kaj morto** (Přes moře a smrt, 1999); **Neĝo kaŝas nur...** (Jen sníh to ukrývá ..., 2001); **Dis!**; **Memor' mortiga** (Pryč! Zabíjející vzpomínka, 2003), jedna hra **Interkona mateno** (Seznamovací ráno, 1996).

JONG Reina de (1922-), Nizozemka v domácnosti, autorka esperantské poezie **Divershumore** (Různými náladami, 1980); **Facetoj** (Plošky, 1984); **Bukedo de esperantistoj** (Kytice esperantistů, 1986); **Suno kaj ombroj** (Slunce a stíny, 2002).

JORDAN David K. (Doko) (1942-), Američan, profesor antropologie. Učil esperanto na univerzitě v San Francisku, napsal učebnici esperanta v angličtině. Dílo: **Rakontoj de niaj prapatroj** (Povídky našich praotců, 1990).

JOTOKA - autor povídky **Per tolboato** (Na plátěném člunu, 1922).

JUNG Teo, Němec, novinář, nyní holadský občan. Byl zakladatelem a redaktorem nejvýznamnějšího esperantského časopisu, nyní pod jménem Heroldo de Esperanto, který před válkou vycházel dvakrát týdně. Jeho původní díla jsou: **La alta kanto de l'amo**, báseň na motiv staré legendy, **Lando de l' fantazio**, dobrodružný a fantastický román a memoáry **Ĉiu-Ĉiun**, povídky **Gudrun**, **Sakuntala**. Přeložil od Gerstäckera *La ŝipĉarpentisto*, od E. M. Remarquea **En okcidento nenio nova** a spolu s red. J. Bergerem od téhož autora *La vojo returne*. Dále přeložil od F. de Battaglia *La mistero de l'sango* (o dědičnosti). Původní jeho filologickou studií je dílo **De Muheddin ĝis Mundilatin**.

JUSTESEN Peter Theodor (1875-1950), dánský lékař. Jeho díla vycházela především časopisecky, knižního vydání se dočkala práce **Verema raporto pri la German-Molsa milito** (Pravdivá zpráva o německo-molské válce, 1936).

ĴURAVLOV Aleksej Borisoviĉ - autor veršů **Versoĵ diversaj** (Rozličné verše, 1994).

KAJOTAEF Wladimir (?-?) - autor povídky **La unua** (První, 1910).

KAJRYTE-KURZS Aldona-Janina (1936-), litevská inženýrka geodézie v Kaunasu. Po sňatku se přestěhovala do lotyšské Rigy. Píše esperantské povídky, např. **La lingvo de okuloj** (Jazyk očí).

KALOCSAY Kalman [Kolomano] (1891-1978), Maďar, universitní profesor, primář nemocnice v Budapešti. Autor řady učebnic pro studující lékařství. Vyznamenaný státem zlatou medailí. Jako básník vystoupil z počátku v maďarštině. Svými díly se navždy zapsal do esperantské literatury. Kalocsay byl jedním z největších básníků, geniální překladatel, gigantický intelekt, mnohostranně a podivuhodně vzdělaný. Jeho původní básně jsou **Mondo kaj koro** (Svět a srdce, 1921), **Streĉita kordo** (Napnutá struna, 1931), nejvýznamnější básnická sbírka esperantské literatury, **Rimportretoj** (Rýmované portréty, 1931), 50 rondel virtuozní formy na vynikající esperantské básníky, **Sekretaj sonetoj** (Tajné sonety, 1969 - pod pseudonymem Peter Peneter), milostná historie ve formě mistrovských sonetů, rozsáhlá sbírka **Libro de amo** (Kniha lásky - pod pseudonymem Peterido Peneter), **Ezopa saĝo** (Ezopská moudrost, 1956), 77 zveršovaných Ezopových bajek a sbírka básní **Izolo** (Samota, 1977); **La dekdu noktoj de satano** (Dvanáct nocí satanových, 1990); **Versoĵ oni ne aĉetas** (Verše se nekupují, 1992). Jeho překlady: *Kantanta kamparo*, přes sto maďarských lidových písní, *Johano la Brava*, lidová pohádka od Pettöfiho, *Tragedio de l' homo*, vedlé maďarské literatury od E. Madáche, *Romaj elegioj* a *Taglibro*, obě od Goetha, *La infero* od Danteho, *Eterna bukedo*, mezinárodní básnická antologie z 22 jazyků, *Floroj de l'malbono* od Baudelaire (ve spolupráci s G. Waringhienem), *Reĝo Lear*; *Somermoznokta sonĝo* a *Tempesto*, všechny od W. Shakespeara, *Kantoj kaj romanoj* od H. Heineho (ve spolupráci s G. Waringhienem), *Liberio kaj amo*, vybrané básně Petöfiho, *La morto de la ĉielarko*, básnická sbírka E. Adyho a vedlé *Tutmonda sonora*, obsahující na 600 básní 185 básníků z 30 jazyků za čtyři tisíciletí. Z prózy přeložil drama F. Karinthyho *Morgaŭ matene*, novely *Rozinjo* od G. Törtöka a *Du kokcinoj* od G. Gárdonyiho a komedii od Heltaie *La paĉjo de la reĝino*, *Arthistorio* od A. Heklera. Jeho filozofická díla: **Lingvo, stilo, formo**, jazykové eseje **Parnasa gvidlibro** (ve spolupráci s G. Waringhienem). Jako jeden z nejhlubších znalců esperanta napsal s prof. Waringhienem rozsáhlé dílo **Plena gramatiko de Esperanto**; čtvrté vydání tohoto díla vyšlo pod názvem *Plena Analiza Gramatiko de Esperanto* (600 stran), úplný a vědecký výzkum jazyka, kde jsou rozpracovány další problémy. Další filologická díla: *Sistema Esperanto-gramatiko*, vědecká monografie, **Vojaĝo inter tempoĵ**, **La gramatika karaktero de Esperanto-radikoj** a **Sesmil frazeologiaj esprimoj hungaraj-esperantaj**, obsahuje slovní obraty, přísloví aj. Kalocsay redigoval impozantní *Hungara antologio*, *Enciklopedio de Esperanto* a byl dlouholetým šéfredaktorem nejvýznamnější literární revue LITERATURA MONDO. Uveřejnil množství pojednání, recenzí, esejí, studií a jeho díla nadále vycházela v revui HUNGARA VIVO. Kalocsay vypracoval celou poetiku esperanta,

nesmírně obohatil jazyk také zavedením mnoha poetických slov.

KAMAĈO Georgo viz **Camacho, Jorge**

KAMARÝT Stanislav (1893-1956), doktor filozofie, ředitel gymnázia v Chotěboři. Jeho hlavní díla: **Filozofia vortaro**, redaktor vynikajícího díla *Ĉeĥoslovaka antologio* a **Historio de Esperanto-movado en Ĉeĥoslovakio**, čímž se stal historikem esperantského hnutí v našich zemích. Byl redaktorem revue Esperantista, jedné z nejlepších a nejznámějších národních revuí, vedoucí osobnost čs. esperantského hnutí od jeho začátků po celá desetiletí, hluboký znalec jazykových a organizačních problémů. Přeložil drama-divadelní hru V. Nezvala: *Ještě dnes zapadá slunce nad Atlantidou*, dosud v rukopise. Je autorem mnoha esejí, filozofických pojednání a článků. V češtině napsal: **Mezinárodní jazyk, O dvojí pravdě a O jzdnoznačnosti mravního soudu**.

KANKKUNEN Aira (1928-), Finka, žijící ve Švédsku, lékařka pro sluchově postižené děti. Napsala mnoho odborných prací, je členkou svazu spisovatelů švédských i finských. V esperantu píše poezii: **Interrilatoj** (Vztahy, 1993); **Neniu povas ŝanĝi hieraŭon** (Nikdo nemůže změnit včerejšek, 1996). Napsala i příručku pro rodiče sluhově postiženého dítěte **Klopodu kompreni min!** (Snažte se mě pochopit, 1993).

KAPLAN M.L. (?-?) - autor poezie **Akordoj esperantaj** (Esperantské akordy, 1922).

KAPTAY József - autor povídky **Aŭgusta** (Augusta, 1987).

KAREN, Jiří (1920-2000), český básník (vlastním jménem Ladislav Podmele), autor řady básnických sbírek v češtině: *Básně pro Violu* (1972), *Vteřiny zrání* (1972), *Okřídlený kámen* (1973), *Plášť do deště* (1976), *Den laskavý na slova* (1976), *Ještě jednou žít na zemi* (1979), *Hledání modrého tónu* (1979), *Země po které jsem šel* (1983), *Stromy přicházejí do měst* (1984), *Sázka na člověka* (1986), *Vaše podlaha náš strop* (1988), *Čtverec nad přeponou lásky* (1989), *Skřivan zpívá na betonu* (1990), *Bud' rád že nejsi kámen* (1994), *Svět laskavý nejen na slova* (1996), *Potichu a šeptem* (1998), *Neklidná zátiší. Pocta malířům mého srdce.* (1999) a *Výpravy dona Quijota do hlubin lidské duše* (2000). V esperantu napsal **Kanto de vaganto sur planedo Ĝoja Ĝojmalo** (Píseň tuláka na planetě Radostný Radostzvrát, 1999) a překládal povídky některých českých autorů (Ota Dub, Milan Jariš, Jaroslav Čejka, František Kožík). V esperantu také vyšly dva výběry jeho poezie: v překladu Jiřího Kořínka *Flugilhava ŝtono* (Okřídlený kámen, 1985) a v překladu Jaroslava Mráze *Mondo afabla ne nur al vortoj* (Svět laskavý nejen na slova, 2002). Pocta Beethovenovi *Před devátou vlnou* vyšla pouze německy v překladu L. Kundery *Bevor die neunte Welle* (1980) a odtud byla přeložena do esperanta Richardem Schulzem *Antaŭ la naŭa ondo* (1994).

KAROLCZYK Stanisław (Eska) (1890-1966), Polák, úředník, předseda Polského esperantského svazu a redaktor svazového věstníku, autor esperantské poezie v esperantském tisku. Společně se Stanislavem Braunem vydal dvě básnické sbírky **Unuaj agordoj** (První akordy, 1912); **Poeziaĵoj** (Básně, 1997).

KARPUNINA, Lena (1963-), Ruska z Tadžikistánu, od r. 1993 žije v Německu. Inženýrka se specializací na automobily. Povídky **Miška Voropajev** (Miška Voropajev); **Bela** (Krásná); **Mortpafitaj pomoj** (Zastřelená jablka); **La bato** (Úder); **Anakondo** (Anakonda); **Jaŝa** (Jaša, 1997-1998).

KÄRT, Benita - Estonka, přeložila klasický román *La mastro de Kõrboja* (Hospodář z Kõrboji) od Tammsaareho a vydala básnickou sbírku **Miozoto** (Pomněnka, 1970).

KARWIK, Jan - autor veršů **Etaĵoj** (Drobnosti, 1981).

KATRYN Ned viz **Lefebre**

KERVAN - autor vlastního převyprávění slavného příběhu **Robinson Kruso** (1933)

KESSLER Curt - autor povídek **Kiel la stelaro estas farita** (Jak je souhvězdí uděláno, 1957), **Rakontetoj kaj noveletoj** (Krátké povídky a novely, 1958), **Hadumoth, rakonto el mezepoko** (Hadumoth, povídka ze středověku, 1959); **Timo** (Strach, 1970). Napsal také německo-esperantský slovník (1959) a studii o německých rčeních používaných i v esperantu (1966).

KILIAN Erich (1909-936), Rakušan, psal cestopisy a povídky: **La mondon al ni!** (Svět patří nám!, 1934).

KILIAN Theodor (1897-1976), ředitel školy. Autor dosud nejúspěšnějších českých učebnic a pomůcek esperanta, vyšlých v řadě vydání, jako **Cvičebnice esperanta, ABC, La mondo rakontas** a slovníček **808**. Byl velmi populárním vedoucím tří rozhlasových esperantských kursů a autor dílka **Esperanto a jeho tvůrce**. Jeho hlavním literárním dílem je překlad Čapkovy hry *La blanka malsano* (Bílá nemoc), která byla také vysílána v rozhlase, a Březinova esej *Konstruado en altoj* (Stavba ve výši).

KLAG Walter (1922-), Rakušan, povídky **Dek rakontoj el Vieno** (Deset povídek z Vídně, 1991); **Hospitalo sepetaĝa** (Sedmipodlažní nemocnice, 1991).

KNÍČAL Oldřich (1939-), novinář. Je autorem díla **Světadíl bez tlumočnicků**, kapitoly o mezinárodním jazyce, **Co nevíte o esperantu, Komenio kaj internacia lingvo**, písně **Kantoj super lulilo** a autor vyznamenaného románu spolu s E. Tofaloiovou **Kiuj semas plorante**, Reportáž **Gasto el malproksimo** a v tisku **Almozmonto**, povídky. V almanachu PANORAMO vyšel výběr z jeho díla, původní i přeložené prózy pod názvem **MEDITEME**. Také přeložil 1. díl *Brava soldato Ŝvejk*.

KOCK Edwin de (1930-), Afričan, profesor, spisovatel a básník. Jeho původní díla jsou: **Ombroj de la kvara dimensio** (Stíny čtvrté dimenze, 1961), eseje, **Fajto sur mia lango** (Oheň na mém jazyku, 1967), básně **Poemaro kaj prozeroj** (Sbírka básní a prozaické kousky, 1970), **Kvin elementoj** (Pět živlů, 1970), **Plukonstrue** (Budovat dál, 1975), **Saluton al la suno** (Pozdrav slunci, 1983), a velká epopéj **La konflikto de epokoj** (Konflikt epoch, 1984-1985), **Glosaro** (Glosář, 1988) a **Vojaĝoj kaj aliaj poemoj** (Cesty a jiné básně, 1992).

KOHEN-CEDEK Josef (1904-?), ruský Žid, žil v Izraeli. Sbírký **Tiberio** (Tiberius, 1942); **Kosma amo** (Kosmická láska, 1986).

KOLOVRAT Nadina - hra **Misteroj de amo** (Záhady lásky, 1909), povídky a články v tisku před první světovou válkou.

KONISI Gaku (1934-), Japonec, teoretický fyzik, univerzitní profesor. Hlavní překlady: *Neĝa lando* (Sněhová země, 1970), *Kantoj karmemoraj* (Zpěvy na drahé zesnulé, 1985). Původní dílo: **Vage tra la dimensioj** (Toulky mezi dimenzemi, 1976).

KOOPMANS Benata - autorka povídky **Kvazaŭ fabelo** (Jako pohádka, 1966).

KOŘÍNEK Jiří (1906-1988), pracovník v obchodu. Jeden z nejlepších překladatelů operních árií a písní (na 250 překladů), vynikající překladatel z české poezie a stejně vynikající autor původních básní, vysoce oceňovaných na mezinárodních literárních soutěžích (Belartaj Konkursoj). Jeho hlavní překlady: od J. Seiferta *La panjo* (Maminka), od P. Bezruč *Sileziaj kantoj* (Slezské písně) spolu s T. Pumprem a R. Hromadou. Spolupracoval na velkém reprezentačním díle SLOVAKA

ANTOLOGIO a jako zvláštní přílohy k časopisu vyšly překlady: *Ventumilo de Božena Němcová* (Vějíř Boženy Němcové) a *Kanto pri Viktorika* (Píseň o Viktorce), obě básně od J. Seiferta a **Nia sinjorino Božena Němcová** (Naše paní Božena Němcová) od F. Halase. Původní jsou jeho básně **Skizoj de Usedom**, rovněž v příloze časopisu. Dosud v rukopise: **Bestetoj kaj homoj** (Zvírátko a lidé) K. Raise. *Manon Lescaut* od V. Nezvala, celá opera *Jakobeno* (Jakobín), od J. Seiferta *Kronplekto de sonetoj* (Věvec sonetů) a český veršovaný životopis Doktor Zamenhof. Další překlad, také v rukopise: *Serĉado de blua tono* (Hledání modrého tónu) od J. Karena. Výbor z jeho původních a přeložených básní vyšel v almanachu Českého esperantského svazu PANORAMO pod názvem VITREROJ. Přispíval do velkého počtu časopisů.

KORĴENEVSKAJA Nina (1949-), autorka povídky **Vojaĝon en Italion** (Cestu do Itálie).

KORNFELD Salomon (Grenkamp) (1896-1943), Polský publicista žijící v Paříži. Básně **Kriroj de l' koro** (Výkřiky srdce, 1922) a povídky **5.000.000** (Pět milionů, 1931).

KOROTKOV Mihail Gavrilovič - autor povídky **Homo kiu mortigis** (Člověk, který zabil, 1988).

KOZLOWSKI Czesław (1894-1956), Polák, autor básnické sbírky **Petaloj** (Okvětní lístky, 1912).

KOWARA Anna - autorka veršů **La rememoroj kaj la revoj** (Vzpomínky a sny, 1998).

KRESTANOV Ivan (1894-), Bulhar, lektor. Z jeho původních děl jsou: **Rememoroj de esperantisto**, **La lingva esenco de Esperanto**. Připravil a přeložil: *Bulgara antologio*, *La bulgara lando kaj popolo*, *Nuntempaj rakontoj*, *Vilao apud maro*.

KRIS Alen (1955-), Rus, přispívající do mnoha esperantských časopisů básněmi, povídkami a recenzemi.

KURODA Masayuki (1909-1996), Japonec, autor románu **Animo drivas** (Duše plyne, 1990) a sbírky povídek **Lazur' kristala kaj pluv' susura** (Křišťálový azur a šumící déšť, 1978).

KUROPATNICKA-SALAMON H - autorka veršů **Renkontoj** (Setkání, 1992).

KURZENS Nikolajs (1910-1959), Lotyš, ekonom, autor poezie **Mia spektro** (Moje spektrum, 1931-1935).

LAGRANGE Georges (Serĝo Elgo) (1928-2004), Francouz, překládal do esperanta Huga, Cocteaua, Camuse, Ionesca, Brassense. Psal kriminální romány **Ŝia lasta poŝtkarto** (Její poslední koresponděák, 1988); **La nokto de la ezoko** (Noc štiky, 1992); **La floroj de l' krepusko** (Květy svítání, 1995); **Surklifa** (Na útesu, 2000).

LANTI Eŭgeno (pseudonym E. Adama) (1879-1947), Norman, učitel. Autor původních děl: **For la neŭtralismon!**, **La laborista esperantismo**, **Naciismo**. Přeložil: *Skizo pri filozofio de l' homa digno* od Gillese, *Kandid* a *Tri verkoj de volter* od Voltaira. Jeho hlavní díla: **Leteroj de Lanti**, **Vortoj de k-do Lanti**. Jeho sloh je prostý, sarkastický, užívání přípon a předpon snížil na minimum podle zásady "sufiĉo kaj neceso". Založil svaz *Sennacieca Asocio Tutmonda* a byl dlouholetým redaktorem třídní revue *Sennaciulo*.

LAPENNA Ivo (1909-), Chorvat, universitní profesor mezinárodního práva a dějin diplomacie v Záhřebu, nyní v Londýně, čestný doktor několika universit, bývalý generální tajemník a potom předseda UEA. Je autorem významných děl: **Retoriko**, všechno o umění řečnickém, **Aktualaj problemoj de la nuntempa internacia vivo**, **La internacia lingvo**, **Elektitaj paroladoj**, z největší části slavnostní projevy při zahájení světových sjezdů esperanta, dílo historické, literární a

didaktické. Z poslední doby je to velkolepé dílo **Esperanto en perspektivo**. Lapenna dosáhl přijetí UEA do Uneska přijetím slavné rezoluce ve prospěch esperanta na valném shromáždění Uneska v prosinci r. 1954 v Montevideu. Založil při UEA Ústředí pro bádání a dokumentaci [CED], zavedl řečnické soutěže a dosáhl pro esperantské hnutí vysokou prestiž. Jeho sloh je obdivuhodný, jasný, bohatý, je řečníkem světové pověsti.

LARBAR Sara viz LEDON DA SILVA Lilia

LEDON DA SILVA Lilia (Larbar, Sara) (1956-2003), Brazilská autorka, která tragicky zahynula spolu s manželem. Napsala román **Karuseloj** (Kolotoče, 1987).

EENHARD A.A. - autor veršů **Somera Simfonio** (Letní symfonie).

LEFEBRE (?-?), Francouz, jehož práce vycházely v esperantských časopisech před první světovou válkou.

LEJZEROWICZ Izrael (1901-1942), polský Žid, novinář a obchodník v Lodži. V letech 1940-1942 žil ve Varšavské ghettu a zahynul s celou rodinou. Do esperanta přeložil z hebrejštiny knihu *Dibuk* (autor An-Ski) a z jidiš *La sorĉistino el Kastilio* (Čarodějnice z Kastilie, autor Ash). Jeho původním dílem je humorná kniha **El la Verda Biblio kaj babiladoj kun Horaĉo Serĉer** (Ze "zelené Bible" a potlach s Horácem Hledáčem, 1935).

LENGYEL Pál (1868-1932), Maďar, tiskař, vydavatel významného esperantského časopisu *Lingvo Internacia* ze zač. 20. stol. Překládal, psal, svá dílka zveřejňoval ve svém časopise, např.: **Libro de l' humoraĵo** (Kniha humoru, 1899), **La Kalendaro** (Kalendář, 1907), **Rememoroj** (Vzpomínky, 1922-1923).

LESER Jolanthe (1909 - 1994), rakouská spisovatelka, píšící německy, maďarsky a esperantsky. Esperantská díla vycházela časopisecky, např. **La limo** (Hranice, 1953).

LEUNBACH - autor románu **Ne juĝu!** (Nesud!, 1914).

LEVENZON Lev (1887-?), Rus, jehož povídky, básně a scénky vyšly pod názvem **La Kapo de l' Gorgono** (Hlava Gorgony, 1989).

LI Shijun (Shih-Chün) (Laulum) (1923-), Číňan, překládá do esperanta čínskou klasiku *Aŭtuno en la Printempo* (Podzim na jaře), *Frosta Nokto* (Mrazivá noc), *Ĉe Akvorando* (Na okraji vod), *Noktomezo* (Půlnoc), epepeje *Aŝma*, *Ŭang Guj* a *Li Ŝjangŝjang*, drama *Qu Yuan*, novely *Mirrakontoj el Liaozhai* (Podivuhodné povídky z Liazhai), klasickou čínskou poezii, zpracoval slovník. Původní básně jsou **Interkomprenemo** (Dorozumění).

LIGEZA Lidia Liljer - Polka, magistr humanitních věd a členka Akademie San Marino. Překládá polskou poezii a píše vlastní: **Aleo aŭtuna** (Podzimní alej, 1987); **Mia eno** (Mé nitro, 1996).

LINDQVIST Carl - dánský kněz, autor malého románu **Ferio kun la morto** (Dovolená se smrtí, 1948).

LING Chen Mei - autor veršů **Plenigu mondon per ardamo** (Naplňte svět žářem lásky, 1990).

LINTON Kenneth G. (1906-1985), australská autorka dílka **Kanako el Kananam** (Kanak z Kananámu, 1960) o mravech na Nové Gviney.

LISTER Daphne (1921-2003), Angličanka, píše recenze a poezii: **Ĝis nun** (Dosud, 1976); **Kaj poste** (A poté, 1986).

LIVEN Dek viz GUTIÉRREZ Miguel

LIVENTHAL Nicolai - autor veršů **Esperantio** - **ĉefe en Danio** (Esperantský svět - hlavně v Dánsku, 1937).

LJUBIN, Marin viz GRIGOROV Asen

LOGVIN Aleksandr Porfirjeviĉ (Liljer) (1903-1980), ukrajinský železničář, kvůli pronásledování esperantistů za stalina dosti dobrodružný život. Poezie **Sur la vivovojo** (Na cestě života, 1964).

LONG Kris (1944-), britský programátor, autor sbírky poezie **Vetertaglibro** (Deník o počasí, 1977-78).

LÓPEZ LUNA, Anastasio (1914-1995), Argentinec, autor románů **Doktoro Bovor** (Doktor Bovor, 1980); **Varsovio 1887** (Varšava 1887, 1986); **Aventuroj de Petreto** (Petříkova dobrodružství, 1994).

LORENC František (v Brazílii se psal Lorenz), (1872-1957), profesor, žijící po desetiletí v Brazílii, autor první esperantské učebnice pro Čechy, vyšla v roce 1890 tři roky po vyjití Zamenhofovy knihy *La Unua Libro*. Byl polygot, znal 80 jazyků a napsal celkem 56 děl; byly to gramatiky různých indiánských nářečí, studie o józe apod. Jeho nejvýznamnější čin je přehlad *Bhagavad-gita*, ze sanskrtu; *Diverskolora bukedeto* jsou překlady básní z 80 jazyků. Básně medijně psané: *Voĉoj de poetoj el la spirita mondo*. V rukopise zůstala *Antologio de brazilaj poetoj*.

LORJAK viz MAHÉ Jacques-Louis

LÖWENSTEIN Anna (1951-), Angličanka žijící v Itálii, manželka Renata Corsettiho. Napsala román **La ŝtona urbo** (Kamenné město, 1999), anglicky a esperantsky, román ze starověkého Říma. Dalším jejím dílem v esperantu je **Sukcesa mamnutrado** (Úspěšné kojení, 1995).

LOZGAĈEV Nikolai Viktoroviĉ (1957-1998), Rus, básník, překladatel, zpěvák. Překládal písně Vysockého. Jeho vlastní poezie vyšla ve sbírkách **La tago de l' eterno** (Den věčnosti, 1987); **Sur tranĉorando de ponard'** (Na břitu dýky, 1998).

LU Jixin - autor veršů **Invit' al Ĉinesko** (Pozvání do čínského světa, 1995).

LUIIN Franko (1941-2005), Slovinec žijící ve Švédsku, redaktor několika esp. časopisů, založil internetovou knihovnu *eLibrejo* (eKnihovna), odkud je možno zdarma stáhnout několik stovek publikací ve formátu PDF. Zde vyšla i jeho vlastní poezie **Spuroj de miaj paŝoj** (Stopy mých kroků).

LUKÁŠ Miloš (1897-1976), profesor. Nedostižný překladatel z české poezie a prózy, podávající obsah a formu kongeniálně s původním dílem. Přeložil divadelní hru J. Vrchlického *Nokto en Kar-lův Týn*, od J. Drdy *Muta barikado* (u nás dosud v rukopise, ale podle něho existuje překlad v japonštině). Lukáš překládal básně, především z češtiny, ale také z mnoha jazyků antických i moderních, do češtiny přeložil všechny Zamenhofovy básně a mnohé z R. Schwartze, spolupracoval na **ĈEĤOSLOVAKA ANTOLOGIO** a přispíval do mnoha esperantských časopisů. Výbor z jeho překladů básní i prózy vyšel v almanachu *Panorama* pod názvem **KOLORA KALEJDOSKOPO**.

LUNDQUIST F. T. - autor povídky **Ŝipestro rakontas** (Lodní kapitán vypravuje, 1962).

LUYKEN H. August (1864-1940), Němec, později anglický občan. Je autorem velkých původních dobrodružných románů: **Paŭlo Debenham** (Pavel Debenham, 1912); **Mirinda amo** (Podivuhodná láska, 1913); **Stranga heredaĵo** (Podivné dědictví, 1922); **Pro Iŝtar** (Za Iŝtaru, 1924), román ze starého Babylonu, který patří k jeho nejlepším dílům. Postavy jeho románů jsou poněkud schematické, sloh klasický.

MACGILL Stefan (1948-), Novozélandčan žijící v Maďarsku, činitel Mezinárodní ligy esperantských učitelů. Napsal učebnice esperanta pro děti **Okulo** (Okno) a **Tendaraj tagoj** (Táborové dny), hry **Najbaroj kaj boroj** (Sousedé a vrty, 1989) a povídky **La laŭta vekhorloĝo kaj aliaj atento-kaptiloj** (Hlasitý budík a jiná lákadla, 1988).

MACKAY Robert - autor scének **15 komedietoj** (15 malých komedií, 1974).

MAGER David - spoluautor veršů **Urba oazo** (Městská oáza, 1986) - (spoluautor GISHRON, Jeremi).

MAHÉ Jacques-Louis (pseudonym **Lorjak**) (1912-1992), Francouz, fotograf. Napsal několik románů: **Neologisme** (Cestou neologismů, 1975); **Transe** (Na onom světě, 1976); **Retoj** (Sítě, 1978); **Regulus** (Regulus, 1981); **Eŭlalia** (Eulálie, 1984); **Mariagnes** (Mariagnes, 1986); **Kromosomoj** (Chromozómy, 1989).

MÄHRTI Paula, pseudonym nezmáměného autora, který zveřejnil poněkud pomlouvačný román **La Manto** (Kudlanka nábožná).

MALFELIĈULO Ivan viz **ŜIRJAEV Ivan**

MALLIA Carmel (1929-), Maltčan, zdravotnický inspektor ve výslužbě, doktor přírodního léčitelství a literatury. Zakladatel a předseda esperantské organizace na Maltě, člen esperantské akademie. Píše články a eseje v maltštině, angličtině a esperantu. Esperantská díla jsou **Kontrastoj** (Kontrasty, 1980), **Kapricaj raketoj** (Náladové rakety, 1981), **Marionetoj** (Loutky, 1999), **Ĉielarka estonto** (Duhová budoucnost, 2002). Z maltštiny přeložil dvě básně maltského národního básníka Duna Karma (1971-1961), který se také zabýval esperantem, a *Maltskou epopej* (La Maltská Epopeo, 2001, autor V.M. Pellegrini). V esperantu napsal také publikaci **La malta literaturo** (Maltská literatura).

MANGADA ROSENÖRN Julio (1877-1946), španělský voják narozený na Kubě. Esperanto propagoval v zednářském tisku, spoluzakladatel časopisu *Homaro* (Lidstvo, 1911). Přeložil (1927) Cervantesovy povídky *Du junaj fraŭlinoj* (Dvě dívky) a *Korneliino* (Krásná Cornelia) i ukázkou z Dona Quijota a básnické antologie *El moderna hispana Parnaso* (Z moderního španělského Parnasu, 1927) a *Pri Hispanujo kaj ĝiaj popolkantoj* (O Španělsku a jeho lidových písních). V esperantu napsal historickou novelu **Ferdinando Via kaj Farinelli** (Ferdinand VI. a Farinelli, 1920) a básně **Amelia kaj Marina** (Amelia a Marina, 1934) a **Versaĵaro** (Sbírka veršů, 1922).

MAO Zifu (1963-), čínský učitel, který po autonehodě ochrnul. Přispívá básněmi, povídkami a recenzemi do esperantského tisku. Vyšla mu básnická sbírka **Ŝanĝado** (Měnění, 1997). Je považován za jednoho z nejtalentovanějších esperantských básníků.

MAR Cicio viz **YEH Chün-chien**

MARICH A. - autor povídky **Skizoj el mia propagandista vivo** (Črty z mého propagátorského života, 1911).

MAŘÍK Jaroslav (1913-1997), odb. patentní literatury, autor díla **Resuma historio de Esperantomovado**, autor esperantské verse obchodní příručky **Fremdulo antaŭ vendotablo**, esperantské devítijazyčné verse **Fremdlingva korespondado de filatelistoj**; do esperanta přeložil: *Ĉeĥoslovaka konstitucio a Lerneja reformo en Ĉeĥoslovakio*, spolupracoval na *Gvidlibro tra Praha*, na atlase *Poŝatlaso*, na publikaci *Juĝu mem* (Faktoj pri ĈSSR), na slovnících R. Hromady, spolupracoval na díle *Esperanto en perspektivo* I. Lapenny a byl redaktorem mládežnického časopisu *Tagiĝo*.

MARKHEDEN Malte (1911-), švédský ornitolog, autor povídek **Grajnoj** (Zrnka, 1994). Zpracovává také ornitologické názvosloví v esperantu, překládá švédskou literaturu.

MARON Meva - autorka veršů **Urno kun runoj** (Urna s runami, 1996).

MARTEL-MONTO Jarlo viz **HAMMARBERG Jarl**

MAHÉ Jacques-Louis (pseudonym **Lorjak**) (1912-), Francouz, autor knih **Neologisme** (Cestou neologismů, 1975); **Transe** (Na onom světě, 1976); **Retoj** (Sítě, 1978); **Regulus** (Regulus, 1981); **Eŭlalia** (Eulálie, 1984); **Mariagnes** (Mariagnes, 1986); **Kromosomoj** (Chromozómy, 1989).

MATKOWSKI Eugeniusz, dříve **Matwiejczuk** (?-?), Ukrajinec, před 2. světovou válkou přispíval básněmi do časopisu *Pola Esperantisto*, po válce do *Norda Prismo*, *Oomoto* a dalších. Vyšla mu sbírka **Poemoj** (Básně 1960), známé jsou básně **En la frenezulejo** (V blázinci) a **Kaj via nomo estas Saĝ'** (A tvé jméno je Moudrost).

MATTHIAS Ulrich (1966-), Němec, doktor matematiky. Ve 23 letech napsal román **Fajron sentas mi interne** (Oheň v nitru cítím, 1990) o dozrávání mládeže, píše články a povídky, např. **La lingvo de okuloj** (Jazyk očí) či **Ŝia unua amo** (Její první láska, 1995). Také jeho čínská manželka je aktivní esperantistkou.

MATTOS Geraldo (1931-), Brazilec, profesoro, spisovatel, neobyčejný talent. Člen akademie esperanta. Napsal drama ve verších o Zamenhofovi **La tento de la junulo** (Mladíkovovo pokušení, 1953), drama ve verších o pěti jednáních **Ivan la Sesa** (Ivan Šestý, 1953), tragedií jeho života a ruského lidu, vyprávění o lovech na černochoy v 17. století **La nigra Spartako** (Černý Spartakus, 1955), dramata **La servorajto (kaj) La sinmortigo** (Služební právo a Sebevražda, 1997), poezii **Miniaturtoj** (Miniatury, 1959); **Arĉoj** (Smyčce, 1967); **Ritmoj de vivo** (Rytmy života, 1968); **La libro de adoro** (Kniha uctívání, 1985); **La libro de Nejma** (Kniha Nejmy, 1985); **Barbaraj sonoj kaj sonetoj** (Barbarské zvuky a sonety, 2000).

MATWIEJCZUK Esugeniusz viz **MATKOWSKI Eugeniusz**

MAUL Stefan (1940-), narodil se v Jugoslávii, ale když mu byly čtyři roky, rodina se přestěhovala do Německa, kde vystudoval filozofii a historii. Je redaktorem esperantského politického měsíčníku *Monato* (= měsíc). Kromě článků píše poezii **Stef-po-emoj** (Štěpánovo básnění, 1969); **Vortaj (a)ludoj** (Slovní narážky a hříčky, 1987).

MEKYS Antanas - autor publikace *Esperanto en Litovio* (Esperanto v Litvě) a učebnice esperanta v litevštině.

MELNIKOV Valentin (1957-), moskevský chemik a programátor. Překládá do esperanta ruskou a běloruskou poezii, píše i vlastní básně, které mu vycházejí v esperantském tisku.

MENGA Erwan ar - autor povídky **La ŝuisto de Gwidel** (Švec z Gwidelu, 1986).

MERCHANT, John (1872-1936), anglický obchodník. Napsal román **Tri Angloj alilande** (Tři Angličani v cizině, 1912) a povídky **Kompatinda Klem** (Ubohý Klem, 1931).

METZ Zdravka - povídky **Bestoj en nia domo** (Zvířata v našem domě, 1999).

MEYE Richard (?-1945), autor románu **La longa vojo** (Dlouhá cesta, 1935).

MEYER Samuel (1864-1921), Francouz, tlumočník. Překládal do esperanta francouzskou klasiku *La Barbiro de Sevilla* (Lazebník sevillský, Beaumarchais), *Vojaĝo interne de mia ĉambro* (Cesta uvnitř mého pokoje, Maistre), *Karmen* (Carmen, Mérimée), *L'avarulo* (Lakomec, Molière). Příkladem původní novely je **Malserioza kaj senpripensa** (Neseriózní a lehkomyšlný).

MIHALKOV Georgi (pseudonym **MODEST Julian**) (1952-), Bulhar, filolog, píše články, recenze i povídky. **La Ora Pozidono** (Zlatý Poseidon, 1984); **Maja pluvo** (Májový déšť, 1984), **Invento de l' jarcento** (Vynález století, 1993); **Ni vivos!** (Budeme žít!, 1983); **Doktoro Braun vivas en ni** (Doktor Braun žije v nás, 1987), **Mistera lumo** (Tajemné světlo, 1987); **Songĝe vagi** (Toulat se ve snech, 1992); **La fermita konko** (Zavřená mušle, 2001).

MIĤALSKI Eŭgeno (1897-1937), Rus, učitel. Velký básnický talent. vřelý a prudký. Jeho původní díla jsou: **La unua ondo** (První vlna, 1918), **Prologo** (Prolog, 1929), **Kantoj de l'amo kaj sopiro** (Zpěvy lásky a touhy, 1934), **Du poemoj** (Dvě básně, 1922), **Fajro kuracas** (Oheň léčí). Poslední má obsah sociální a třídní.

MINOR Karl (1891-1946), Angličan, který žil v Hamburku. Přeložil Lessingovo drama *Nathan la saĝulo* (Moudrý Nathan, 1923) a napsal původní drama **Pro Dio! ne Esperantiston!** (Proboha, esperantistu ne!, 1924).

MIRSKA Zofia - autorka veršů **Fluganta tapiŝo** (Létající koberec, 1996); **Spitaj pensoj** (Vzpurné myšlenky, 1972-1987).

MITEV Venelin - verše **Fabelo pri bulgara knabino; Neniam mi ĵaluzu vin, Somero cigana** (Pohádka o bulharské dívce; Nikdy ať na tebe nežárlím, Léto cikánské), studie o překládání (Tradukarto), překlady z bulharštiny.

MIYAMOTO Masao (1913-1989), Japonec, spisovatel, překladatel, redaktor. Jeho původní dílo: **Pri arto kaj morto** (O umění a smrti, 1970), novely o slavných umělcích. Jeho překlady jsou povídky a romány: *Rakontoj de Oogai*, *Kvin virinoj de Amoro* (autor Yhara Saikaku), *Kanto de l'koro*, *Japanaj malnovaj rakontoj*, *Infanoj de l'atombombo*, *La infanoj de militbazoj*, *Hiroŝima*, *La obstino*, *Japana kvodlibeto*, *Sarkasme kaj entuziasme*, eseje.

MJEDA Zef Luigj (1921-2000), Albánc, učitel, který kvůli politické persekuci musel pracovat jako dělník v továrně na tabák. Tajně učil esperanto, překládal albánskou literaturu, zpracoval esperantsko-albánský slovník. Vyšla mu básnická sbírka **Konstruado de Rozafato** (Stavba Rozafatu, 1994).

MODEST Julian viz MIHALKOV Georgi

MOIRAND Daniel - autor krimihry **Murdo en Esperantujo** (Vražda mezi esperantisty, 1988).

MOLEÓN Francisco Javier (1964-), Španěl, povídky v souborech **Pandemonio** (Pandemonie, 1987) a **La mirinda libro** (Podivuhodná kniha, 1984).

MOLLISON Aleksandro R. - autor povídek **La Mastrino de Deuntrun** (Hospodyně z Deuntrunu, 1994); **La sklaroj** (Šalvěje, 1994); **Triopo de ama siropo** (Trojice sirupu lásky, 1994); **Intrigo: tri frivolaj rakontoj** (Intriky: tři frivolní povídky, 1995).

MONTAGUT Abel (1953-), Katalánc, středoškolský učitel. V rukopise má četné nevydané překlady katalánské literatury. Z několika eposů složil vlastní dílo (Utnoova báseň, 1993); **Karnavale** (Karnevalovým stylem, 1997).

MORAVIAJ ESPERANTO-PIONIROJ bylo významné vydavatelství založené J. Masným, A. Kudelou a A. Neužilem v Olomouci. Zároveň také byli překladatelé následujících děl: *RUR* K. Čapka, *Noveloj* Čapka Choda, *Du noveloj* J. Sumína, *Kiel fariĝi kreanto facile kaj rapide* (P. Den), *Malriĉa knabo, kiu gloriĝis* (od Herbena), *Fokso-nukso* (I. Herman), *Mi en li* (L. Vladyka), *Tridek jarojn en la Ora Nordo* (J. Welzl), *Homoj sur flosglacio* (V. Werner), *La koboldo Ondra* od J. Mahena.

MRÁZ Jaroslav (1933-2005), Čech, středoškolský učitel, překládal českou poezii: Havlíček Borovský: *Tirolaj elegioj*, Reĝo Lavro, Karel Toman: *Monatoj* (Měsíce), S. K. Neumann: *Libro de arbaroj, akvoj* (Kniha lesů, vod a strání), V. Ludíková (Ekaŭdi la animon, *Sendi ĝin pluen*), J. Karen (Mondo afabla ne nur al vortoj) a Z. Bergrová (*Vortoj de la nokto*).

MUNNIKSMA Feiko - autor veršů **Pensoj kaj protestoj** (Myšlenky a protesty, 1984).

MUNNS Donald W. (1930-1945) - autor románu **Londonanidoj** (Londýňata, 1946), který napsal ve 14 letech.

MURGIN Canko - významný bulharský esperantista, autor veršů **Kantoj por la paco** (Zpěvy pro mír, 1955).

NASH Geoffrey Dalrymple (1882-1945), Angličan, prodělal mnoho profesí. V esperantu napsal básnickou sbírku **Miniaturtoj** (Miniatury, 1931).

NAUMOV Ivan (1971-), narodil se v Moskvě, inženýr, zabývá se však turistikou. Vydal básně v ruštině, esperantu a angličtině pod názvem **Plejo** (Nejvíc, 1995).

NEDELĈEVA Nevena - autorka povídek **Dum nokta deĵoro kaj teatraĵetoj** (Během noční služby a scénky, 1987); **Patrino koro** (Mateřské srdce, 1995) a hry **Dum nokta deĵoro** (Při noční službě, 1987).

NEERGARD Paul (1907-), Dán, profesor agronomie. Autor významných děl: **Atakoj kontraŭ ĝardenplantoj**, **La vivo de i.a plantoj**, přelož. do mnoha jazyků, *Terminaro hortikultura*, *Scienco kaj pseŭdoscienco pri heredo kaj rasoj*, *Fremdvortoj en Esperanto*, redaktor *Esperantologie*, lingvistického časopisu a *Sciencaj studoj*, původních vědeckých pojednání.

NEGRO, G.C. - autor povídek **Padanaj rakontoj - Historioj de l' Montoj kaj de l' Granda Rivero** (Povídky z Popádí - Historie Hor a Velké řeky, 2001).

NEKRASOV Nikolao (1900-1945). Rus, novinář. Zvláště se zabýval esperantskou literaturou z hlediska sociologického. Jeho hlavní dílo je překlad od A. Puškina *Eŭgeno Onegin*; mnoho překládal z Majakovského, Gerasimova aj. Vynikající je jeho sbírka původních básní: **Krono de sonetoj**, původní dílo cestopis: **Tra USSR per Esperanto**.

NEMERE, István (1944-), maďarský spisovatel, píšící maďarsky i esperantsky, překládá z polštiny i esperanta, píše pro film a rozhlas. Velmi plodný autor. Některá díla byla do esperanta přeložena, jiná napsal přímo v esperantu jako originál: **La naŭa kanalo** (Devátý kanál, 1981), **La fermita**

urbo (Uzavřené město, 1982); **Sur kampo granita** (Na žulovém poli, 1983); **La blinda birdo** (Slepý pták, 1983); **Febro** (Horečka, 1984); **La monto** (Hora, 1984); **Pri naturprotekto** (O ochraně přírody, 1985); **Serĉu mian songon** (Hledej můj sen, 1987); **Terra** (Terra, 1987); **Dum vi estis kun ni** (Když jsi byl s námi, 1988); **Vivi estas danĝere** (Žít je nebezpečné, 1988); **Vi povas morti nur dufoje** (Zemřít můžeš jen dvakrát, 1989); **Pigre pasas la nokto** (Loudavě plyne noc, 1992); **Nesto de viperoj** (Hnízdo zmijí, 1994); **Serĉu, kaj vi trovos** (Hledej a nalezněš, 1999); **Vizito sur la Teron** (Návštěva na Zemi, 2001); **Krias la silento** (To ticho křičí, 2002) .

NERVI Mauro (1959-), italský lékař. Díla: **La turoj de l' ĉefurbo** (Věže hlavního města, 1978); **Havenoj** (Přístavy, 2001); **La Turoj de l' ĉefurbo** (Věže hlavního města, 1978). Do esperanta přeložil Kafkovu povídku *Proměna* (Metamorfozo, 1996).

NEVES Gonçalo (1964-), Portugalec, agronom. Člen tzv. *Ibera skolo* (Iberské školy), jeden z nejtaletovanějších současných autorů. Novely **Kompreni** (Porozumět, 1993), básně **Simptomoj** (Symptomy, 1999).

NEWELL, Leonard Nowell Mansell (1902-1968), Angličan, autor básní **La velŝipo**; **La ruĝa tramo** (Plachetnice; Červená tramvaj, 1938) a povídek **Bakŝiŝ** (Bakšiš, 1938). Také pořídil nový překlad Shakespearova *Hamleta* (1964).

NOVOBILSKÝ Vlastimil (1935-), docent, RNDr., autor díla **Skizo pri la Esperanta literaturo** (Náčtr esperantské literatury) a spolupracovník na díle I. Lapenův *Esperanto en perspektivo*. Autor šesti publikací a studií o J. A. Komenském, redaktor, spolu s ing. Zdeňkem Pluhařem, sbírek přednášek a referátů z konferencí a seminářů SAEST (Seminářů pro užití esperanta ve vědě a technice).

NIKOLOVA Lilia - autorka veršů **Familio sava** (Spásná rodina, 1997).

NISIMURA Masao (1907-1940), Japonec, zemřel na tuberkulózu. Po jeho smrti vydala vdova jeho básně pod názvem **Edelvejso** (Protěž, 1956). Překládal i japonskou poezii.

NOGUEIRA Roberto Passos (1949-), Brazilec, učitel esperantského kurzu na univerzitě v Ceará (1967-1971). Píše a překládá poezii a eseje. Sbíрка původní i přeložené poezie vyšla pod názvem **Vojo kaj vorto** (Cesta a slovo, 1972).

NORDENSVAN Karl Magnus (1850-1903), Fin, dvorní rada. Napsal tři novely **Alpa rozo** (Alpská růže), **La kristnaska bulko** (Vánočka) a **Inter tomboj** (Mezi hroby).

NÚÑEZ DUBÚS Amalia (1889-?), Španělka, telegrafistka, později pomocná vědecká pracovnice. Přispívala do esp. tisku, je zastoupena v básnickém almanachu **Dek du poetoj** (Dvanáct básníků, 1934). Po válce vyšla její poezie pod názvem **Eterneco** (Věčnost, 1966).

NURHOM Alm - autor povídky **La vilaĝo sufokas urbon** (Vesnice dusí město, 1931).

NZANIYE [B.] Jesse-Le Prince - autor hry **La knabino estas mia** (Ta dívka je moje).

OKA Kazuta - autor románu **Matenruĝo - la juneco en la tridekaj jaroj** (Ranní červánky - mládí v třicátých letech, 1976).

OLSHVANGER Immanuel (1888-1961), Izraelec, překladatel a spisovatel. Narodil se v Grajewu na hranicích Polska a Litvy. Psal anglicky, hebrejsky a esperantsky. v Esperantu vydal sbírku **Eterna sopiro** (Věčná touha, 1925).

OMELKA František (1904-1960) učitel. Jeho původní díla jsou: **La alaska stafeto** (Aljašská štafeta), **Kaptitoj de la glaciroidoj** (Zajatci ledových skal), **Aventuroj de Antonio** (Dobrodružství Antonína). V rukopise: **La granda admiralo**, román o Magalhaesově cestě kolem světa (1519-1521). Česky napsal: **Štafeta, Pomoc přijde z hor, Velký admirál, Tondova dobrodružství, Hore dědinů, Nebezpečí láká, Vlci proti Mustangům, Vzdušným oceánem, Lukovský trojlístek, Pasáček Ali, Začalo to v III. A, Maruška, Pedagogický takt, Výchova mravního citu**. Povídka *Štafeta* byla přeložena také do němčiny, angličtiny, nizozemštiny a islandštiny. Popisuje cestu pěti statečných mužů, kteří v šedesátistupňovém mrazu se psími spřeženími dopravili sérum proti záškrtu do postiženého aljašského města Nome v roce 1925.

OOZATO Yosizumi - povídka **Nimfo** (Nymfa, 1997).

OSHÓ-DAVIES Olúswábùnmi (1968-), verše **Tropika poemaro** (Tropické básně, 1999).

OTTO Elsa - román **Joĉjo, la amiketo** (Přítelíček Pepík, 1980).

OZOEMENA Ogúinye, Prince Henry = Princo Henriko (1972-), nigerijský básník, **Voĉo de juna Afrikano** (Hlas mladého Afričana).

PAGENSTECHEER Johanna (?-1959), Němka. Zanechala sbírku povídek **Sagaoj kaj rakontoj laŭlonge de l' Rejno** (Ságy a povídky z Porýní, 1958).

PAOLET Antonio (1880-1960), Ital, majitel nakladatelství, vydavatel esperantského časopisu *Itala Esperanto-Revuo* (Italská esperantská revue, 1913-1929), autor hry **Ensorcĉo** (Uhranutí, 1915).

PAPAZOVA Penka Petkova - autorka veršů **Krucumoj** (Ukřižování, 1992); **Nur la tempo revenas neniam** (Jen čas se nikdy nevrací, 1996).

PATERA Jiří (1935-), překládá povídky, pohádky.

PATRINU Despina (1930-), řecká spisovatelka, autorka pěti knih v řečtině. V esperantu vydala povídky **Homa animo** (Lidská duše, 1976) a přeložila vlastní román **Danai Vraila** (1979).

PAYSON Edward Saxton (1842-1932), Američan, operní pěvec. Původní je jeho sbírka básní: **Juneco kaj amo**. Přeložil: *La akrobato de nia sinjorino, La rozujo ĉiumiljara, Palaco de danĝero*, a *Miserere* od M. Wagnallse, *Thais* od A. France, *Luno de Izrael*, a *Ŝi*, obě díla od R. Haggarda.

PENETER Peter viz Kalocsay, Kálmán

PETROVIČ Marko (1939-1999), Chorvat, zanechal v rukopisech hodně překladů z jugoslávských literatur. Některé jeho práce se objevily v almanachu **Ilia tosto je nia kosto** (Jejich přípitek na náš účet, 1990).

PETROVIČ Svetislav S. (1899-1960), Srb, učitel večerní školy, autor učebnice esperanta pro Srby. Původní esperantskou poezií je práce **Sonetkrono por la esperantistaro** (Věvec sonetů pro esperantisty, 1957).

PICASSO Marco (1940-), Ital, doktor geologie, manažer. Autor románu **La tunelo** (Tunel, 1998) a esej o historii těstovin **La pastaĵo** (Těstovina).

PÍČ Karel (1920-1995), úředník. Vysoce oceňovaný básník. Jeho díla jsou četná. Básně: **Angoro** (Úzkost, 1982); **Obsedo** (Posedlost, 1984). Povídky: **La Bermuda Triangulo** (Bermudský trojúhelník, 1989). Romány: **La Litomiŝla tombejo** (Litomyšlský hřbitov, 1981); **La mortsonorilo**

de Chamblay (Umíráček v Chambley, 1983); **Klaĉejo** (Klepárna, 1987); **Ordeno de verkistoj** (Řád spisovatelů, 1997). Eseje: **Interna vivo de Esperanto** (Vnitřní život esperanta), **Kritiko kaj recenzistiko en Esperanto** (Kritika a recenzistika v esperantu).

PILGER Wouter F. (1942-), Nizozemec, autor učebnic esperanta, překladatel nizozemské literatury a autor původní esperantské poezie **Ne ĉiam** (Ne vždy, 1974); **Tondaĵoj** (Ústřížky, 1978).

PIÓRO Julia (1902-1988), Polka, narodila se ve Varšavě jako Julia Lucina Biernacka. Za mlada psala polsky, v roce 1958 začala psát v esperantu. Hlavní díla: **Hieroglifo** (Hieroglyf, 1979); **Fenestro kristala** (Křišťálové okno, 1981); **El tero kaj etero** (Ze země a éteru, 1964); **Ora abelo** (Zlatá včela, 1988)

PIRON Claude (1931-), pod pseud. **J. Valano**, a **J. Balano**, Belgičan žijící ve Švýcarsku, psycholog, vedoucí překladatelského týmu u SN. Je autorem řady vynikajících románů a povídek: **Gerda malaperis** (Gerda zmizela, 1983); **Ĉu rakonti novele?** (Vyprávět novelami?, 1986); **Sen pardono** (Bez pardonu, 1988); **Vere aŭ fantazie** (Skutečně či fantasticky, 1989); **Dankon amiko!** (Díky, příteli!, 1990); **Lasu min paroli plu!** (Nechte mě ještě mluvit!, 1984); **La kisa malsano** (Líbací nemoc, 1991); **Ĉu vi kuiras ĉine?** (Vaříme po čínsku?, 1976); **Ĉu li bremsis sufiĉe?** (Brzdil dostatečně? 1978); **Ĉu li venis trakosme?** (Přišel z vesmíru? 1980); **Ĉu ni kunvenis vane?** (Cožpak jsme se sešli marně? 1982); **Ili kaptis Elzan!** (Chytili Elsu!, 1985); **Tien** (Tam, 1997); **Malmalice** (Dobromyslně, 2001).

PIZZI Francesco (1880-1946), Ital, knihovník, funkcionář katolické esperantské organizace. Přeložil knihu o Františkovi z Assissi **La floretoj de Sankta Francisko** (Kvítko sv. Františka, 1926) a vydal vlastní poezii **En la mondon venis nova sento** (Nový duch se rodí po vší zemi, 1925); **La Protektanto** (Ochránce, 1932).

POPOV Kiril P. = Papaver - verše **Sub la ĉielarko** (Pod duhou, 1994)

POTTS Bertram (1895-1994), Angličan žijící na Novém Zélandu od roku 1911. Hlavní díla: **Nokto da timo** (Noc strachu, 1971); **La nova butikistino de Nukagaia kaj aliaj noveloj** (Nová hokynářka z Nukagaie a jiné novely, 1978); **Kaverno apud la maro** (Jeskyně u moře, 1983)

PRIVAT Edmond (1889-1982) francouzský Švýcar, universitní profesor, doktor historie. Od roku 1920-1934 šéfredaktorem revue Esperanto, oficiálního orgánu Světového esperantského svazu (UEA), kde po celou dobu vycházely jeho skvělé úvodníky. V letech 1921 až 1928 zorganizoval a vedl celé esperantské hnutí. Svými díly **Historio de la lingvo Esperanto** (Historie jazyka esperanta) a **Vivo de Zamenhof** (Život Zamenhofův) se stal nejvýznamnějším historikem esperantského hnutí. Další životopisná díla: **Hector Hodler** (Hector Hodler), **La vivo kaj morto** (Život a smrt), **Vivo de Ghandi** (Ghandiho život). Napsal filologickou studii **Esprimo de sentoj en Esperanto** (Vyjádření citů v esperantu), byl autorem populární učebnice **Kursa lernolibro** (Učebnice pro kurzy) a čítanky **Karlo** (Karel). Psychologické studie o mezinárodních problémech jsou díla **Interpopola konduto** (Vzájemné chování národů) a **Federala sperto** (Federální zkušenost). Privat je autorem veršovaného dramatu-legendy **Ginevra** (Ginevra), podle staré keltské legendy a sbírky básní **Tra l'silento** (Tichem, 1989). Další jeho díla: **Junaĝa verkaro** (Tvorba z mládí, obsahuje také sbírku Tra l'silento), **Du paroladoj** (Dvě přednášky), **Vivanta lingvo de vivanta popolo** (Žijící jazyk žijícího lidu), **Pri Esperanta literaturo** (O esperantské literatuře), **Aventuroj de pioniro** (Dobrodružství průkopníka) jsou zábavná vyprávění o významných setkání. A je autorem publikace: **De l'koro de Eŭropo** (Od srdce Evropy). Ke Gandhimu a Nehruovi jej pojil nejen obdiv, ale i osobní přátelství.

Dr. Privat předložil esperanto tehdejšímu Svazu národů, Mezinárodnímu úřadu práce a Světové telegrafní unii. Byl skvělým organizátorem, uspořádal několik mezinárodních konferencí o vyučování esperanta v Ženevě v r. 1922, obchodní a turistickou konferenci v Benátkách v r. 1923,

Mezinárodní konferenci o rozhlase v Ženevě v r. 1924, Konferenci o obchodu a průmyslu v r. 1925 v Paříži a konferenci Školou k míru v Praze v r. 1927, kdy esperanto bylo jediným oficiálním jazykem, do kterého každá přednáška, všechny projevy a jednání byly překládány. Dr. Privat patřil k nejvymluvnějším řečníkům a po smrti Zamenhofově byl pověřen každoročním tradičním projevem na slavnostních zahájeních světových sjezdů esperanta.

PRODANOV Prodan - autor povídky **La episkopa palaco** (Biskupský palác).

PROĤOROVICĀ-KOĈMARENKO A. - Rus nebo Ukrajinec, který zveřejňoval své povídky v „Lingvo Internacia“ před první světovou válkou. Další informace chybí.

PŬHRINGER Rudolf - autor sbírky básní **Fia preĝlibro** (Darebná modlitební kniha, 1991).

PUJULÁ I VALLÉS Frederic (1877-1963), Katalánc, advokát a publicista. Před politickou persekucí uprchl do Francie, za kterou bojoval v první světové válce. Překládal španělskou literaturu, psal v esperantu dramata: **La rompantoj** (Narušitelé, 1907); **Frenezo** (Šílenství, 1909).

PUMPR Tomáš (1906-1972), doktor práv. Nepřekonatelný překladatel. Jeho hlavní překlady jsou: *Bukedo el la naciaj mitoj* (Kytice) K. J. Erbena, *Bapto de caro Vladimír* (Křest svatého Vladimíra) a *Reĝo Lávra* (Král Lávra), obě od K. H. Borovského a spolu s R. Hromadou a J. Kořínkem přeložil od P. Bezruče sbírku básní *Sileziaj kantoj* (Slezské písně). Přeložil libreta k operám: *Vendita fianĉino* (Prodaná nevěsta), *Najado* (Rusalka), *En la puto* (V studni) a *Sekreto* (Tajemství). Přispěl k dílu Čehoslovaka Antologio, je autorem mnoha filologických esejí, velmi podstatně přispěl k velkému dílu *Simpozio pri -ata -ita* rozsáhlou studií *Esperanto sen aspektoj*, napsal řadu básní veselých, jako **Viperoj** (Šlehy bičem), **Foirfesta kanto** (Pouťová píseň) a přeložil mnoho lid. písní. Posmrtně vyšel Máchův Máj (*Majo*) a v rukopise zůstaly od Sv. Čecha *Písně otroka* a básně O. Březiny. Do češtiny přeložil divadelní hru M. Dekkera: *La mondo ne havas atendejon* (Svět nemá čekárnu). Spolupracoval na atlase *Poŝatlaso* (Kapesní atlas).

PYSTYNEN Raimo (1930-), autor povídek **Finnaj fragmentoj** (Finské zlomky, 1995).

QUESADA Maria José (1968), Španělka, píše povídky v esperantu.

RADAKOVIĈ Branko M. - autor povídek **Du noveloj** (Dvě novely, 1955) a redaktor veršů Deŝkinových.

RAGNARSSON Baldur (1930-), Islandan, učitel. Slavné jsou jeho sbírky básní **Ŝtupoj sen nomo** (Schody beze jména, 1959) a **Esploroj** (Výzkumy, 1973), a přeložil: *Sub stelo rigida* (Pod pevnou hvězdou), básně Tjorsteinna f. Hamri a *Islandaj pravoĉoj* (Islandské prahlasý), vyprávění a básně ze starého Islandu.

RASKU Erkki (1922-), autor povídkových knih **La frato** (Bratr, 1990); **Iu finna infanaĝo** (Jedno finské dětství, 1995).

RÉGULO PÉREZ Juan (1914-1993), Španěl z Kanárských ostrovů, filolog, profesor univerzity La Laguna, psal a vydával knihy ve španělštině i esperantu. Byl jedním z největších esperantských nakladatelů, vydával velmi hodnotná díla nejvýznamnějších esperantských autorů a překladatelů. (z češtiny např. Křest sv. Vladimíra a Romeo, Julie a tma).

RIBILLARD Jean (1904-1962), Francouz, major francouzské armády, ze které vystoupil hned po skončení druhé světové války. Dlouho sloužil mimo Evropu a zemřel na Tahiti. Pracoval v Esperantské budhistické lize, která také ovlivnila jeho tvorbu: **Vagado sub palmoj** (Toulky pod palmami, 1956); **Vivo kaj opinioj de Majstro M'Saud** (Život a názory Mistra M'Sauda, 1963).

RICHARDSON David (1926-), Američan, pracoval jako rozhlasový a televizní hlasatel. Psal povídky, napsal biografii prvního anglického esperantisty R. Geoghegana.

RIEDL Ladislav - Čech, autor veršů **Dum tagoj kaj dum noktoj** (Za dní a za nocí, 1922). Spolu s J. Čánským sestavil esperantsko-český slovník (1924) a frazeologický česko-esperantský slovník (1925).

RIISBERG Gudrun - dánský autor povídek **Suno kaj pluvo** (Slunce a déšť, 1972) a skečů **Gajaj klubvesperoj** (Veselé klubové večery, 1971) a **Ni ludas** (Hrajeme, 1972). Překládá do esperanta také dánskou literaturu, zvláště pro mládež.

RIVIÉRE Christian - autor povídky **Ŝak-vojo** (Šachová cesta, 2001).

ROBINSON Kenelm viz Sturmer, K. R. C.

ROCKMANN Franz - spoluautor **Internacia legolibro** (Mezinárodní čítanka, 1908), kterou s Emilem Starkem sestavili z vlastních textů.

ROKSANO viz FLOURENS Jeanne

RÖMMESMO Jon - autor básní **Fantaziaĵoj kaj kantoj por infanoj** (Fantazie a písničky pro děti, 1995), překladatel norských lidových pohádek a autor základních norských učebnic esperanta.

ROOVER Rik De = De Roover, Rik - autor povídek **La aventuroj de ŝpar- kaj aliaj porketoj** (Dobrodružství prasátek-pokladniček i jiných prasátek, 1982) a **La ruĝa hirundo** (Červená vlaštovka, 1995).

ROSA Pavol (1920-), Slovák, ředitel národního podniku, překládal hlavně z poezie Vajanského, Jesenského, Kukučina, Jilemnického, Vámoše aj. Hlavní jeho překlad je *Morto de Janoŝik* od Botta. Autor velmi úspěšných učebnic a vedoucí osobnost esperantského hnutí na Slovensku.

ROSBACH Hans Amund - autor veršů **El propra kaj fremda** (Z vlastního a cizího, 1971); **Versaĵaro** (Verše). Přeložil do esperanta také hymny mnoha národů.

ROSBACH Johan Hammond (1921-), norský filolog, redaktor časopisu „Norvega Esperantisto“, spoluredigoval literární časopis „Norda Prismo“. Z latiny přeložil do norštiny Caesarovy Zápisky o válce galské. Esperantská díla: **Bagatelaro** (Maličkosti, 1951); **Homoj kaj riveroj** (Lidé a řeky, 1957); **La mirinda eliksiro** (Zázračný elixír, 1967); **Vibraj momentoj** (Chvějivé momenty, 1981); **Silka kuseno** (Hedvábný polštář, 1991); **Nomoj** (Jména, 1999); **Fajrejo** (Ohniště, 2002).

ROSENÖRN Julio Mangada viz MANGADA

ROSSETTI Cezaro (1901-1950), Švýcar žijící ve Skotsku, později v indické Bombaji. Živil se podomním prodejem, jako hotelový kuchař ap. Své zážitky zpracoval v humoristických povídkách **Kredu min, sinjorino** (Věřte mi, paní, 1950).

ROSSETTI Reto (1909-1994), Skot, profesor, bratr Cézara Rossettiho. Jeho básně vyšly v rozsáhlém díle KVAROPO a dále vychází v řadě esperantských časopisů. **Mestizo de l'mondo** (Mestic světa) je sbírkou básní, **El la maniko** (Z rukávu, 1984), **Pinta krajono** (Nabroušená tužka, 1959) jsou novely a **Arto kaj lingvo** jsou eseje. Přeložil: *Tragedio de Otelo, la maŭro de Venecio* od W.Shakespeara a operu *La piratoj de Penzanco* od W. Gilberta. Byl hlavním spolupracovníkem a redaktorem velkého díla *Angla antologio*.

ROSSI Nicolino (1939-), Ital (muž) ze San Marina, hoteliér, autor básnické sbírky **Sur la vivopado** (Na stezce života, 1980).

RÖSSLER Franz-Georg (1949-), Němec, významný hudebník a hudební pedagog. V esperantu píše recenze a poezii, autor sbírek **Bestareto** (Stádečko zvířat, 1988); **Tempo tempesta** (Čas bouří, 1985 - 1995)

ROTKVIČ Ivo (1901-1983), Chorvat, právník. Jeho původní dílo je: **Ĉe l' rando de abismo**, eseje, a přeložil: *Aŭtuna vespero* od M. Ogrizoviče, od Herzoga *Pangea* a *Tragedio en universo*. Novou cestou v umění překladatelském, jedním z nejslavnějších překladů je román M. Jelušiče *Cezaro*.

ROUSSEAU Célestin (1861-1949), Francouz, farmaceut. Napsal díla o lékárnictví, v nichž použil i esperanto, a je autorem básnické sbírky **Amo, fonto de vivo** (Láska, zdroj života).

RUMLER Josef (1922-1999), český básník krajiny a domova, vydavatel Máchova Máje a díla Jaroslava Havlíčka, překladatel z polštiny do češtiny. Autor českých básnických knih **Vynášení houslí** (1970), **Hrnek ranního mléka** (1973), **Výstup na horu Říp** (1978) aj. Do esperanta přeložil Máchův *Máj* (Majo, 1999) a Erbenův *Štedrý den* (Kristnaska tago, 1999) i řadu drobných překladů, které vycházely v brazilském časopise *Fonto*. Vlastní báseň vydal dvoujazyčně **Ranní dojení - Matena melkado** (1987). Do češtiny z esperanta přeložil sbírku Eli Urbanové *Peza vino / Těžké víno* (1996). Přímou v esperantu napsal experimentální báseň **La lasta ĉevalo Lasta ĉevalo** (Poslední kůň, 1992), jejíž rytmus připomíná cval koně.

SADLER Victor (1937-), Brit, význačný funkcionář esperantských organizací včetně akademie esperanta. Autor sbírky **Memkritiko** (Sebekritika, 1967).

SAĤAROV Aleksandr Andrejevič (1865-1942), Rus, učitel matematiky, zakladatel esperantské knihovny v Moskvě, redaktor esperantských časopisů a autor učebnic a slovníků. Autor povídky **Superforta ambicio** (Přílišná ctižádost, 1913).

SALOVAARA Eija (1920-), Finka, nejdříve pracovala v Oulu jako státní zaměstnankyně do roku 1964, potom v Helsinkách až do penze v roce 1983. Psala povídky, např. **Sub la signo de la verda stelo** (Pod znamením zelené hvězdy) a **Kie boacoj vagadas** (Kde se toulají sobi, 1986).

SALT Betty (1907-1994), autorka povídky **Lito apud la fenestro** (Postel u okna, 1999).

SAMODAJ Vladimir Vladimirovič (1935-), Rus, filolog-arabista. Pracoval jako překladatel v Jemenu, Iraku a Sýrii, vydával arabskou verzi časopisu *Moskovskije novosti*, později také verzi esperantskou. Překládá do esperanta ruskou literaturu a píše i vlastní díla, vyšlo mu **Ne nur legendoj, ne nur pr SEJM** (Nejen legendy, nejen o SEJM, 1999). SEJM je zkratka pro *Sovetunia Esperanto-Junulara Movado* (Sovětské mládežnické esperantské hnutí), mezi jehož zakladatele Samodaj patřil v roce 1979.

SAN MILLÁN ALONSO Rafael de (1866-1924), španělský lékař. V esperantu psal poezii **Ŝipopereo** (Ztroskotání lodi, 1920); **Mia poezio** (Má poezie, 1932) a povídky **Tri rakontoj kaj kelkaj versaĵoj** (Tři povídky a několik veršů, 1910).

SAPOŤNIKOV Viktor Sergejevič (1953-), Rus, drvoštěp, chovatel koní, promítač a noční hlídač v sibiřském městě Jalutorovsk. Píše aforismy **Proverboj kaj sentencoj** (Příslloví a sentence, 1990), a povídky **Ljuska Benc** (Ljuska Benc, 1992).

SÁRKÖZI János (1932-), maďarský fyzik, překládá z maďarštiny do esperanta prózu a píše vlastní novely: **La botelo kaj aliaj noveloj** (Láhev a jiné povídky, 1993); **Eva kaj Adamo** (Eva a Adam, 1994); **Paĝoj por komencantoj** (Stránky pro začátečníky, 1994); **Filmo por pli ol 16-jaruloj** (Film pro mládež od 16 let, 1996)

SAYERS James (1888-1957), Američan, spoluzakladatel amerického esperantského svazu, autor vědeckofantastického románu **Invito al ĉielo** (Pozvání do nebe, 1949).

SEABRA Manuel de (1932-), Portugalec žijící v Barceloně, profesionální spisovatel v portugalštině, katalánštině a esperantu, člen esperantského PEN-centra. Autor románů **La armeoj de Paluzie** (Armády Paluzie, 1996); **La tago kiam Jesuo perfidis Judason** (Den, kdy Ježíš zradil Jidáše, 2001) a povídek **Promeso en obskuro** (Slib v temnotě, 1997).

SEEMANNOVÁ Eva (1920-1999), česká herečka, překladatelka. Překládá divadelní hry domácích i zahraničních autorů. Od bratří Mrštíků *Maryša*, od K. Čapka *Matka*, od N. Hikmeta je *Legenda o lásce*, od B. Shawa *Pygmalon*, *Nora* od H. Ibsena, *Jean kaj mi* od Guelmy, od A. Seghersové *Ekskurso de mortaj knabinoj*, řadu pohádek spisovatele F. Lazeckého Kramářské písně aj. Založila a vedla herecký soubor *LA VERDA ĈARO DE JULIO BAGHY*, Tiskem vyšel její překlad *Meze de Eŭropo*. . . ve spolupráci s A. Staňurou a O. Kníchalem.

SEKELJ Tibor (1912-1988), Jugoslávec, právník, zúčastil se velkých výprav Jižní Amerikou, Afrikou a Azií. Jeho díla: **Tempesto super Akongagvo** (Bouře nad Akongagve), **Nepalo malfermas la pordon** (Nepál otevírá dveře), **Tra lando de indianoj** (Zemí indiánů), **Tra Brazila praarbaro** (Brazilským pralesem), **La karavano de amikeco tra Afriko** (Karavana přátelství Afrikou, 1991), **Mondo de travivaĵoj** (Svět prožitků, 1981), **Kameŭaŭa, la filo de ĝangalo** (Kumewawa, syn džungle, 1979), **Temuĝin, la filo de la stepo** (Temüdzin, syn stepi) o mládí Čingischána. Jsou to vyprávění z exotických zemí pěti světadílů se zajímavými pozorováními mravů, umění a etnografie. Většina jeho děl byla přeložena do dalších jazyků. Původní novely: **Premiitaj kaj aliaj noveloj** (Oceněné a jiné povídky, 1974); **Neĝhomo** (Sněžný muž, 1988); **Kolektanto de ĉielarkoj** (Sběratel duh, 1992), **Elpafu la sagon** (Vystřel šíp), **Poemaro triamonda** (Básně třetího světa). Jedna z amazonských řek je pojmenována podle něho, svého objevitele, Rio Tibor.

SELEŠ Zdravko (1962-), Chorvat, gymnazijní učitel literatury. Píše a překládá poezii, vydal **Noktulo** (Noční bytost, 1991).

SEMUTWA Matabaro Minani - autor veršů **Verdluma stelo** (Hvězda zeleně svítící, 1999).

SENTIS Henri (1850-1933), Francouz, doktor věd, učitel fyziky. Založil esperantský klub v Grenoble. V esperantu psal básně **Por Esperanto** (Za esperanto, 1912); **En montoj** (V horách, 1920) a romány **Urso** (Medvěd, 1906); **Blua kardo** (Modrý bodlák, 1923).

SHUN Sabira (dříve **Stählberg**) (1969-), narodila se ve Finsku, vystudovala orientalistiku. Redigovala časopis esperantské mládeže *Kontakto*. Nějaký čas žila v Číně, aby se naučila čínsky i další jazyky. Do esperanta překládala poezii a napsala původní román **Durankulak** (Durankulak, 1998).

SCHMID Hermann - autor povídky **La gaja forĝisto** (Veselý kovář, 1976).

SCHMIDT Reinhold (1867-1943), Němec, jedne z průkopníků esperanta v Německu. Psal dramata: **La amkonkurantoj** (Soupeři v lásce, 1911); **Gustaf Vasa** (Gustav Vasa, 1910).

SCHOOR Jan van (1896-1955), Vlám, úředník. Spolupracoval na *Belga Antologio* (Belgická antologie), její vlámské části, překládal i Musseta a další autory. Jeho básně vyšly v knize **Amo kaj**

poezio (Láska a poezie, 1928).

SCHOOOR Oscar van - autor her **Judas** (Jidáš, 1914); **La servistinoj** (Služky, 1914), **La telefono** (Telefon, 1914), **La turisto kun verda stelo** (Turista se zelenou hvězdičkou, 1914), překladatelsky se podílel na *Belga Antologio* (Belgická antologie).

SCHULHOF Stanislav (1864-1918), lékař. Autor tří vysoce oceňovaných básnických sbírek: **Kion la vivo alportis** (Co život přinesl, 1911); **Aŭtunaj floroj** (Podzimní květy, 1912); **Per espero al despero** (Nadějí k zoufalství, 1911). Vynikající jsou překlady ze 16 českých básníků ve sbírce *Bohemaj grenatoj*. Jsou to přehledy 30 básní.

SCHULZ Richard (ŜULCO Rikardo) (1906-1997), Němec, gymnazijní učitel francouzštiny. S esperantem se seznámil ve 20. letech, ale teprve po roce 1970 začal být literárně aktivní. Překládal Heinricha Bölla, Christina Morgensteina i středověké příběhy o Enšpíglovi. Psal jazykové studie **Pledo por unueca lingvo** (Přímluva za jednotný jazyk, 1985) a poezii **La trombonoj de Jeriko** (Trouby Jericha, 1984); **Vespero jam fariĝis** (Večer již přišel, 1985); **La mago** (Mág, 1989).

SCHWARTZ Raymond (1894-1973), Francouz, ředitel banky. Básník a humorista esperantského světa. Jeho sbírky básní jsou: **Verdkata testamento** (Testament Zelené kočky, 1926), **La stranga butiko** (Podivný krámk, 1931), **Sur ĝoja podio** (Na radostném pódiu). Jsou to básně a šansony v kabaretním slohu, vtipné a ironické. **Prozo ridetanta** (Usmívající se próza, 1928) jsou zábavné povídky; **Vole ... novele** (Volky ... novelky, 1987) novely. Schwartz je autorem románu **Anni kaj Montmartre** (Anni a Montmartre, 1930) a velkého generačního románu **Kiel akvo de l' rivero** (Jako voda v řece, 1963). Obě díla patří mezi nejlepší romány, novely a vtipná vyprávění obsahuje další jeho dílo **Kun siaspeca spico** (S osobitým kořením, 1971). Schwartz byl zakladatelem esperantského kabaretu v Paříži Verda kato, po druhé světové válce založil kabaret Tri Koboldoj a byl redaktorem vynikajícího humoristického časopisu *La Pirato*. V revui Sennaciulo měl stálou rubriku *El mia. . . ridpunkto*. "R. Schwartz je jasnozřivý pozorovatel života, sledující s úsměvnou shovívavostí a snášenlivostí lidské slabosti a hříšky, avšak pronásledující kořeněným humorem všechno pokrytectví a předstíranou důležitost." (I. Totsche-Tárhony.)

SCHWARTZ (SOROS) Teodoro (1894-1968), maďarský advokát. Založil a vedl esperantskou literární revui *Literatura Mondo* (Literární svět), do které sám přispíval pod krycím jménem **Teo Melas**. Je autorem románů: **Modernaj robinzonoj en la siberia Praarbaro** (Moderní robinzoni v sibiřském pralese, 1924); **Maskerado ĉirkaŭ la morto** (Maškarada kolem smrti, 1965)

SIGMOND Júlia - autorka povídky **Mi ne estas Mona Lisa** (Nejsem Mona Lisa, 2001). Z rumunštiny přeložila tři loutkové hry od Alecu Popovici.

SILFER Giorgio viz ARI Valerio

SINHA Lakshmiswar (1905-?), bengálský Ind. Přeložil Thákurovy povídky (Malsata ŝtono - Hladový kámen, 1961) a napsal drama **Sivaĝi** (Sivadži, scéna ze staré Indie, 1929).

SINNOTTE Edith Alleyne - autor románu **Lilio** (Lilie, 1918).

SKALJER-RACE Vesna (1911-2000), jugoslávská spisovatelka. Překládala do esperanta jugoslávskou literaturu, psala vlastní poezii: **El la vivo** (Ze života, 1977).

SKORUPSKI Jan Stanisław (1938-), Polák, básník a výtvarník. Píše polsky, německy a esperantsky, nazpívává zvukové nahrávky, vede rozhlasové pořady. Dvojjazyčně vydal přes dva tisíce sonetů (esperantsko-polsky).

SKOTSKÁ ŠKOLA je pokračováním Budapeštské školy a tvoří jí spisovatelé soustředění kolem revue Esperanto en Skotlando. Vynikající zástupci této školy jsou: Reto Rossetti, William Auld, John Francis a John Dinwoodie.

SLÖSSER-BRESLER B.M. - autor povídky **Kion Erna travivis en pinurbo** (Co zažila Erna v borovém městě).

SMIDÉLIUSZ Katalin (1957-), Maďarka, pedagožka, autorka povídky **Ĉu vi aŭdis, ke ...** (Slyšeli jste, že ..., 1993). Píše také pedagogické články.

SMIT Adalberto - autor veršů **Fajreroj** (Jiskry, 1927); **Roseroj** (Kapky rosy, 1930).

SOBOL Bogusław - autor veršů **En ĉiu homo vidu Dio-n** (V každém člověku spatřuj Boha, 1997).

STÄHLBERG Sabira viz SHUN Sabira

STAŇURA Adolf (1915-2004). Jeho hlavní překlad je vědeckofantastický román J. Nesvadby *La perdita vizaĝo*, a je spolupřekladačem s E. Seemannovou a O. Kníchalem díla meze de eŭropo. Vypracoval soustavu esperantského těsnopisu podle systému Herout-Mikulík. Zájem o vědeckofantastickou literaturu se projevil i překlady do edice Sferoj: *Verdikto en 2300* Vladimíra Párala, *Afero „La vizito“* Karla Čejky, *Deĵora vojaĝo* Jaroslava Konáše, *La koncerto* Hany Pechulové a dvě povídky Jaroslava Veise *Duplikaparato de Henderson* a *La renkontiĝo*.

STARK Emil - Němec, autor mezinárodní čítanky (Internacia Legolibro) s vlastními i přeloženými texty. Napsal německo-esperantský slovník (1909-1911), učebnici esperanta, a esperantské stenografie, průvodce **Gvidlibro tra Magdeburg** (Průvodce Magdeburgem, 1909) a přeložil text *Patrino al la infano* (Matka dítěti).

STEELE Trevor (1940-), Australan, žijící v různých zemích. Jeden z nejméně úspěšných a nejúspěšnějších esperantských autorů, člen esperantské akademie. Autor rozsáhlých románů **Sed nur fragmento** (Ale pouze fragment, 1987); **Apenaŭ papilioj en Bergen-Belsen** (Sotva motýlci v Bergen-Belsenu, 1994); **Neniu ajn papilio** (Vůbec žádný motýl, 2000); **La fotoalbumo Unua volumo** (Fotoalbum, první svazek, 2001) a povídkových souborů **Memori kaj forgesi** (Pamatovat a zapomínat, 1992); **Tri rakontoj** (Tři povídky, 1993); **Australia felix** (Šťastná Austrálie, 1999).

STRANĜANSKI Nikola (1932-), Bulhar, autor knih poezie **Pacemo** (Mírumilovnost, 1963); **La somero jam foriris** (Léto již minulo, 1991); **La luna pado** (Měsíční stezka, 1994).

STUIT Sipke - autor veršů **La tutan mondon volus mi trairi** (Celý svět bych chtěl projít, 1967). Podílel se na překladu frízských povídek a písní, napsal knížku o cestě po Flandrech.

STURMER Kenelm Ralph Creuzé (1903-1960), používal též pseudonym **Kenelm Robinson**. Angličan, zubařský technik. Jeho původní díla jsou: román **Por recenzo!** (K recenzi!, 1930), povídky **Se grenereto** (Kdyby jen zrníčko, 1930), úvahy **El notlibro de praktika esperantisto** (Ze zápisníku praktického esperantisty, 1934), drama **Homaranisma laboro** (Humanitní práce, 1931). Populární je jeho překlad románu *Princezna z Marsu* (Princino de Marso, 1938) od Borrowse. Spolupracoval na překladu knihy *La hantantaj ŝipoj* (Strašidelné lodi) od Cunninghama (1928).

STUTTARD Mason (1903-?), Brit, dlouhá léta pracoval jako kongresový tajemník UEA. Překládal beletrii, jeho vlastní díla jsou povídky **La virineto en bluo** (Dívka v modrém, 1983).

STYLER Albert Edward (1865-1928), Angličan, učitel jazyků. Napsal črty **En la Montoj** (V horách, 1913) a básně **En la Dolomitoj** (V Dolomitech, 1914).

SU Armand (1936-), Číňan, autor sbírky **Poemoj** (Básně, 1992).

SULLIVAN John Herbert (1913-1993), britský učitel, zakladatel klubů *Geonkloj Esperantistaj* (Esperantští strýčkové a tetičky, 1958) a *Kastora klubo* (Bobří klub) pro práci s dětmi. Napsal příběhy **La junaj trezor-serĉantoj** (Mladí hledači pokladů, 1968); **La junaj detektivoj** (Mladí detektivové, 1952); **La vualo de l' tempo** (Závoj času, 1983); **Sub influo de alkoholo** (Pod vlivem alkoholu, 1991).

SWIETOSZEWSKI R. - autor veršů **Nur ami** (Jen milovat); **Kanto de l' aglo** (Orlova píseň); **Poeto** (Básník); **Profeto** (Prorok); **Egale** (Lhostejno).

SZATHMARI Sándor (1897-1974), Maďar, inženýr. Jeho hlavním dílem je román **Vojaĝo al Kazohinio** (Cesta do Kazochinie, 1958), který vyšel v několika vydáních v maďarštině a dalších jazycích. Druhé jeho dílo jsou satirické povídky **Maŝinmondo kaj aliaj noveloj** (Strojový svět a jiné povídky, 1964); **Kain kaj Abel** (Kain a Abel, 1977); **Perfekta civitano** (Dokonalý občan, 1988). Přeložil z esperanta do maďarštiny román M. Jelušiče *Cezaro a Sinjorino, kredu min C. Rossettiho*.

SZCZUREK Kazimierz = ŜĈUREK Kazimjeĵ (1925-), Polák, učitel. Píše poezii **Sopiro al puraj fontoj** (Touha po čistých pramenech, 1992) i povídky **Rakontoj ĉe kandela flamo** (Povídky při světle svíčky, 1997).

SZILÁGYI Francisko (1895-1967), Maďar, později švédský občan, advokát. Jeho původní díla jsou: **Trans la fabeloceano** (Přes oceán pohádek, 1931); **La granda aventuro** (Velké dobrodružství, 1945); **Inter sudo kaj nordo** (Mezi jihem a severem, 1950); **Koko krias jam!** (Kohout již kokrhá!, 1955), **Mistero minora** (Menší záhada), psychologický kriminální román, **Tiel okazis: aŭ mistero minora** (Tak se stalo aneb menší záhada, 1958). *Sveda novelaro* a *Rapsodioj*, sbírka básní i prózy. Přeložil: *Poemaro en Hungarlando* od Genthona, od stejného autora *Pentroarto en malnova Hungarujo*, *Mi serĉis oron kaj oleon, sed trovis. . .* od Flooda a humoristické dílko Breinholsta **Ni en Skandinavio** (My ve Skandinávii). Autor učebnice: **La simpla Esperanto** (Snadné esperanto) a **Ellernu** (Nauč se!). Spolupracoval na *Hungara Antologio*, *Sveda Antologio* a *Enciklopedio de Esperanto*. Byl dlouholetým redaktorem významné kulturní, společenské a literární revue *Norda Prismo*. Vynikající stylist.

ŜAPIRO Jakobo (1897-1941), Polák, autor povídek **Babiladoj de Bonhumora Zamenhofano** (Potlach s veselým stoupencem Zamenhofa, 1921), **Humoraj felietonoj** (Humorné fejetony, 1923) i esejů **La mondmilito kaj Esperanto** (Světová válka a esperanto, 1915), **Gvidlibro tra Bialystok** (Průvodce Bialystokem, 1921).

ŜATUROVÁ Magda, dr. filozofie, redaktorka, autorka řady učebních pomůcek pro kursy a hlavní redaktorka impozantního díla *Slovaka antologio*.

ŜEKERĜIEV Miĥail (1903-1983), Bulhar, bankovní úředník. Vydal v bulharštině knihu *Esperanto a cizí jazyky* a přeložil z esperanta do bulharštiny knihu *Hle Island* (Jen estas Islando). V esperantu psal povídky, které porůznu vycházely v esp. časopisech.

ŜEREMETEVSKIJ V. - informace zcela chybějí, povídky se zachovaly v prvních časopisech, např. **Fabelo pri kaprino** (Pohádka o koze).

ŜIDLOVSKAJA Marie, Ruska, zdravotnice. Jejích překladů je asi 100, jazykově dokonalé. Uvedme alespoň: *Princo Serebrjanij* od A. K. Tolstého, *La kapitanfilino* od A. Puškina a *La songo de Makaro* od V. Korolenka a ještě od téhož *LA Senlingvulo*, román.

ŜIRJAEV, Ivan Genadieviĉ (1877-1933), ruský kněz, někdy používal pseudonym **Ivan Malfeliĉulo** (Ivan Něšťastník). Byl iniciátorem *Encyklopedie esperanta* (Enciklopedio de Esperanto, 1933-1934), v rukopisech zanechal překlady dvou veleděl ruské literatury, *La fratoj Karamazov* (Bratři Karamazovi) od Dostojevského, a *Milito kaj paco* (Vojna a mir) L. N. Tolstého. Jeho původním románem, možná vůbec prvním románem napsaným v esperantu, byl **Sen titolo** (Bez titulu, cca 1900), který se ovšem dočkal knižního vydání až v roce 1995. Jiným románem je **La nova vivo** (Nový život, ĉ. 1920). V povídkové tvorbě zanechal díla **Sep rakontoj** (Sedm povídek, 1906); **Peko de Kain** (Kainův hřích, 1925); **En la vagono kaj aliaj rakontoj** (Ve voze a jiné povídky, 1937); **Inkubo Rakonto** (Těžký sen, 1991); **Tra la loko ensorĉita** (Začarováním místem, 1992); **La dormanta grafino** (Spící hraběnka, 1993).

ŜKARVAN Albert (1869-1926). Slovák. lékař. vydal první slovenskou učebnici esperanta v r. 1907 a napsal mnoho článků pro různé esperantské časopisy. Byl významným a pronásledovaným pacifistou, odmítl sloužit jako válečný lékař, odešel do Ruska za L. N. Tolstým, odtud do Švýcarska. Slovenská televize v roce 1995 natočila životopisný film *Albert, Albert* o jeho pacifické činnosti. Slovensky napsal deník *Zápisky vojenského lekára*.

ŜTIMEC Spomenka (1949-), Chorvatka, učitelka jazyků. Díla: **La Aŭstralia pupo** (Australská panenka, 1988); **Vojaĝo al disiĝo** (Cesta k rozchodu, 1990); **Kroata milita noktlibro** (Chorvatský válečný noční deník, 1993), **Ombro sur interna pejzaĝo** (Stín na vnitřní krajině, 1984); **Tena** (Tena, 1996); **Tilla Romano pri la vivo de la aŭstri-hungara aktorino Tilla Durieux. Kun fotoj.** (Tilla. Román o životě rakousko-uherské herečky Tilly Durieux. S fotografiemi. 2002).

ŜULCO Rikardo viz SCHULTZ Richard

ŜUPICHOVÁ Julie (1884-1970), učitelka. Autorka mnoha velmi dobrých učebnic a brožur [28], vydavatelka bývalého časopisu *Esperantský zpravodaj* a po mnohá léta vedla rubriku ve výborném časopise pro mládež *Malý čtenář*. Velmi činná na poli pedagogickém, literárním a informačním. Výborná je její čítanka *Legu kaj parolu*.

ŜVARC Teodoro (Schwartz / Soros, Tivadar) (1894-1968), maďarský Žid, advokát, autor jedné z nejúspěšnějších esperantských knih **Maskerado ĉirkaŭ la morto** (Maškaráda kolem smrti, 1965).

TAGULO viz HYAMS H. G.

TAKAĈ Zeljko (1927-), jugoslávský novinář, píše články a povídky do esperantského tisku.

TÁRKONY Lajos, dříve Ludvík Totsche (1902-1978), Maďar, referent na ministerstvu financí. Jemný lyrik, překladatel a recenzent. Jeho eseje vyšly v díle **De paĝo al paĝo**. Jeho původní sbírka básní má název SOIFO. Přeložil dílo F. Karinthyho *Vojaĝo en Faremidon*. Spolupracoval na *Hungara Antologio*, jeho básně vycházely na stránkách revuí *Literaturo Mondo*, *Norda Prismo*, *La Nica Literaturo Revuo* a *Hungara Vivo*.

TAVANTI Corrado (1919-1995), Ital, doktor politických věd. Sloužil jako dobrovolník v italské armádě a padl do amerického zajetí. Přizemil se do Švýcarska, kde pracoval v čokoládovně, ale pro ledvinové onemocnění šel předčasně do důchodu. Napsal v esperantu dva kriminální romány: **Varmas en Romo** (V Římě je horko, 1986) a (společně s Isvánem Ertlrm) **Tiu Toskana Septembro** (To toskánské září, 1990)

TERNAVSKI Mikaelo (1934-1998), Ukrajinec, psal básně, které zveřejňoval v esperantském tisku, některé vyšly v knize **Koloroj** (Barvy, 1987).

THÉVENIN Lucien Jacques (1891-1962), Francouz, obchodník. Přeložil do esperanta *La Fontainovy bajky* a vydal vlastní básně pod názvem **La vana kanto** (Marná píseň, 1947).

THÉZARD Joel - autor povídek **Nordnordaj fabeloj** (Severoseverní povídky, 1937); **Polusaj glacioj sub noktomeza suno** (Polární ledy pod pólnočním sluncem)

THILANDER Varma (1899-?), finská masérka, provdaná do Švédska. Zanechala hru **Ĉe la lulilo** (U kolébky, 1934).

THIRIN Jen = Tirinaro, Dan = Dan, Tirinaro viz Ĝong Sasop - autor poezie **La liberpoeto** (Básník svobody, 1938); **Birdoj sen flugiloj** (Ptáci bez křídel, 1999).

THOMSON Alexander William (1896-1982), britský obchodní cestující. Založil Skautskou esperantskou ligu (1918). Napsal básnickou sbírku **Gutaro** (Kapky, 1979), esej **Memuaro pri geografiaj nomoj** (Memoáry o zeměpisných jménech, 1959) a slovník **Rimvortaro esperanta** (Slovník esperantských rýmů, 1918).

THOMSON L.E. (?-?), Australan, autor hry **Multe pli da amo** (Mnohem víc lásky, 1936).

THORAEUS-EKSTRÖM Margit - autorka románu **Brilo de Fantomo** (Zář fantóma, 1967).

THORSEN Poul (1915-2006), Dán, učitel zeměpisu. Veld nakladatelství *Koko*, spoluredigoval literární revui *Norda Prismo*, inicioval podporu esperantským knihovnám knižními dary. Napsal povídky **Stokita vino** (Uležené víno, 1995), spoluautorsky se podílel na knihách **Tra densa mallumo** (Hustou tmou), **Eta krestomatia** (Malá čítanka), **Faktoj pri Danlando** (Fakta o Dánsku).

TIFLISANO viz CIKLARI

TÓFALVI Éva (1947-), Maďarka, filoložka, učitelka, novinářka. S manželem Oldřichem Kníchalem napsala román **Kiuj semas plorante...** (Kdo s pláčem zasívají ... 1980).

TOKAREV Boris Vladimirovič (B. Tornado) (1927-1994), ruský chemik, autor knih poezie **Versoj** (Verše, 1991); **Vivo de Prometeo** (Život Prometeův, 1996).

TOMIČ, Nevenka (1946-), Chorvatka, překladatelka. Její esperantské práce vycházejí v esperantských časopisech. Knižně vyšla dílka **Mi ludas, revas** (Hraji si a sním, 1993) a básně **Kiel, kien** (Jak, kam, 1990).

TOMIČ, Stanislav (1879-1932), Chorvat, stavební inženýr. Pracoval v jižní Americe, kde v Kolumbii zemřel. Napsal filozofické dílo **La vojo al vero** (Cesta k pravdě, 1910), mluvnici pro Chorvaty **Esperanto en 33 lecionoj** (Esperanto ve 33 lekcích, 1919) a **Du sudslavaj popolafabeloj** (Dvě jihoslovanské lidové pohádky, 1919).

TORNADO B. viz TOKAREV Boris Vladimirovič

TÓTH Endre (1931-1981), Maďar, osleplý v roce 1945 od nášlapné miny. Odmaturoval už jako nevidomý, na vysokých školách v Budapešti získal diplomy jako varhanista, pianista a literární vědec. Naučil se anglicky, esperantsky, německy a francouzsky. Pracoval ve slepeckém ústavě v Budapešti a spoluredigoval sportovní deník. V esperantu napsal povídky pod názvem **Lappar, la antikristo** (Lappar antikrist, 1982).

TOTSCHÉ Ludoviko viz TÁRKONY Lajos

TRIFONČOVSKI Ljubomir (1958-), Bulhar, filolog, dramaturg loutkového divadla, redaktor literární esperantské revue *Literatura Foiro* (Literární veletrh). Autor knih poezie i prozy

Manuskriptoj por bruligo (Rukopisy ke spálení, 1992); **Balado pri la luno kaj la cervo** (Balada o měsíci a jelenovi, 1998).

TRUDIČ Bojidar - Srb, autor povídek **Provinca gastejo** (Venkovská hospoda, 1955) a překladatel jednoaktovek Branislava Nušiče *Analfabeto*, *Butono* (Analfabet, Knoflík, 1955).

TVAROŽEK E. V. (1920-1999), Slovák, profesor. Píše původní básně překládá z různých autorů jako Alexyho, Vajanského, Záhurecké aj. Napsal původní divadelní hry **Ni ludas teatraĵon** (Hrajeme divadlo, 1971) tři jednoaktovky, vyznamenané na literární soutěži Belarta Konkurso. Do slovenštiny z esperanta přeložil: *Tempesto super Akonkagvo* od T. Sekelje a *Ekspedicio Kon Tiki* od T. Hayerdala, od L. Moszcynského přeložil také do slovenštiny *La travivaĵoj de Guignol*, hry pro loutky a do esperanta od P. Karvaše divadelní hru *Mohajra plejdo* od J. Kákoše. Původní básně jsou **Sola en sunsubiro** (Sám ve slunci západu, 1992).

TYBLEWSKI Tyburcjusz (1933-1998), polský pedagog a psycholog. Do polštiny přeložil z esperanta Conterneové povídku *La vivo kaj morto de Wiederboren* (Wiederborenův život a smrt) a *Liriko* (Lyrika) od Szathmáriho. Jeho esperantská díla jsou: eseje **Psikosociaj efikoj de internacia turismo** (Psychosociální účinky mezinárodní turistiky, 1975), **Internacia turismo de la parolantoj de Esperanto** (Mezinárodní turistika lidí hovořících esperantem, 1977), **Travivado de kontakto kun eksternacianoj** (Prožívání kontaktů s jinými národy, 1977), **Afekcioj de turismo** (Afekce z turistiky, 1982), povídky **El la valo** (Z údolí, 1981) a **Fihonestulo** (Zvrácený poctivec, 1983); **Rakontoj** (Povídky, 1992).

UEYAMA Masao (1910-1988), Japonec, společně s Myamotem sestavil v esperantu sbírky japonské poezie *Japana variacio* (1978), *Hajka antologio* (1981). Vlastní díla: povídky **Ne grimacu!** (Neškleb se!, 1967); **Pardonon!** (Promiňte!, 1970); **Mi amas...** (Miluji ..., 1977) a básně **Por forviŝi la memoron pri ŝi** (Smazat vzpomínku na ni, 1974). Společně s Myamotem a Saitem Eizo vydal knihu povídek a básní **L'omnibuso kun la tri pasaĝeroj** (Omnibus se třemi pasažéry, 1980). Sám přeložil knihu *Kristo el bronzo* (Kristus z bronzu) od Nagayo Yosio.

UNGAR Krys (Bottrill), autor sbírky **Meznokto metropola** (Půlnoc metropole, 1991).

URBAN Štěpán (1913-1974), Čech, profesor konzervatoře, pedagog a skladatel. Jeho básně byly vícekrát vyznamenány na mezinárodních literárních soutěžích. Jeho nejznámější dílo je **Nova Ezopo** (Nový Ezop, 1961). Dále přeložil a napsal přes sto satyrických básní. V rukopise: **Taglibro de esperantisto** (Deník esperantisty), **Don Quijote**, **Espero** (Naděje), **Kolumbiado** (Kolumbiáda - satiry), **Rondeloj, la serĉado** (Rondely, hledání - cyklus veršů), **Hirtaj kantoj, tra l' pordotruo** (Ježaté písně, kde nechal tesař díru). Zhudebnil řadu esperantských básní (Kalocsay, Baghy, Auld, Privat).

URBANOVÁ Eli (1922-), Češka, učitelka, vysoce nadaná básnířka, vyznamenávána na mezinárodních literárních soutěžích. Její básně **Nur tri kolorojn** (Jen tři barvy, 1960); **El subaj fontoj** (Ze spodních pramenů, 1981); **Verso kaj larmo** (Verš a slza, 1986); **Peza vino** (Těžké víno, 1996); **Vino, viroj kaj kanto** (Vino, muži a zpěv, 1995); **El mia buduario** (Z mého buduaru, 2001). Senzací způsobil její autobiografický román **Hetajro dancas** (Hetéra tančí, 1995).

VAHA Blazio viz WACHA Balázs

VAHEN-SVETINOV Damjan, autor poezie **Miaj vojoj** (Mé cesty, 1938) , **Krioj el mallumo** (Výkřiky ze tmy, 1963).

VALANO Johán viz PIRON Claude

VALLIENNE Henri (1854-1909), Francouz, lékař, autor rozsáhlých původních románů, které napsal na invalidním vozíku: **Kastelo de Prelongo** (Zámek Prelongů, 1907); **Ĉu li?** (Byl to on?, 1908). Jeho romány jsou druhem fejetonové literatury s množstvím dobrodružství, záhad, intrik, justičních omylů. Román **Ĉu li?** byl stylově revidován K. Kalocsayem. Jeho překlady: *Manon Lescaut* od A. Prévosta, *Margot* od Musseta, *Eneido* od Vergilia. V rukopise zůstala: *La metamorfozoj* od Ovidia a *La aventuroj de Telemako* od Fénelona.

VAN DOOREN Frans viz DOOREN Frans van

VÁŇA Vladimír (1909-2000), Čech, vynikající je jeho překlad J. Otčenáška: *Romeo, Julia kaj tenebro*. V rukopise: *Povídky* (J. Hašek), *Dánové v Praze* (Hausman), *Jachym a příbuzenstvo* (K. Poláček) a *Kompenzační obchod* (rovněž K. Poláček), *Staré řecké báje a pověsti* od Eduarda Petišky a Haškův *Švejk*. Sám napsal v esperantu humoristické a satirické povídky, které vyšly posmrtně pod názvem **Rakontoj ne nur ŝercaj** (Povídky nejen žertovné, 2002). Byl také vynikajícím filatelistou, který se svými esperantskými sbírkami získal řadu ocenění na mezinárodních filatelistických výstavách. Proto se v jeho původních esperantských textech objevují i eseje o filatelii a vedení sbírky.

VANDAMME Emile = DAMME Emile van (1927-), autor básní **Dolĉe-amare** (Sladko-hořce, 1990) a mluvnice esperanta.

VANSELOW Karl (1877-1959), Němec, hodně psal a překládal písně. Jeho básně **Nia lingvo de l'espero** (Náš jazyk naděje, 1952)

VARANKIN Vladimír (1902-1937), Rus, historik. Autor vynikajícího filologického díla **Teorio de Esperanto**. Významný je jeho velký původní román **Metropoliteno** (Metro 1933), ukazující velký talent a výborný sloh.

VASILJEF Leonid (1885-1957), Rus, který se v mládí věnoval herectví v Petrohradě a v roce 1917 se přestěhoval do Kodaně, kde získal dánské občanství. Je autorem aktovky "**Ni fosu nian sulkon**" (Vzdělávejme svoji hroudu, 1947).

VATRÉ Henri Paul (1908-1998), občas používal pseudonym **Henri Baupierre**. Francouz, povoláním úředník. Pracoval jako knihovník Světového esperantského svazu v Ženevě, přispíval do literárních esperantských časopisů, zvláště recenzemi. Vydal *Neologisma glosaro* (Glosář neologismů), překládal ze Saint-Exupéryho *Nokta flugo* (Noční let) a *Tero de la homoj* (Země lidí), spolupracoval na překladu Baudelaira *La floroj de l' malbono* (Květy zla). Původní díla jsou **Specimene** (Vzorok, 1962), parodující styl různých autorů, a verše **Disaj gutoj** (Rozptýlené kapky, 1983).

VEEN F. Ŝ. (1920-1984), Nizozemec, kreslíř a kaligraf. Přispíval do esperantského tisku. Příkladem jeho povídky je **La lingvomaŝino** (Jazykový stroj).

VELEBIT Josip (1911-2000), Chorvat, píšící poezii i v mateřtině. V esperantu napsal **Kanto de telegrafistoj** (Píseň telegrafisty, 1996) a vydal několik překladů: *Kanto al mia koro* (Píseň k mému srdci, 1936), *Fabletoj por etuloj kaj plenkreskuloj* (Drobné bajky pro děti a dospělé, 1962), *La morto de Smail-agao Ĉengiĉ* (Smrt Smaila Agy Čengiče, 1972), *Girlando da sonetoj* (Věvec sonetů, 1973), *Ventoj* (Větry, 1976).

VERDA MAJO (1912-1947), Japonka, vlastním jménem **Hasegaŭa Teru**. Kvůli svému pacifismu v Japonsku pronásledována, v roce 1937 se provdala za Číňana a odešla do Číny, kde přispívala do esperantských časopisů. Díla: **Vivantaj soldatoj** (Žijící vojáci, 1941), **Flustr' el uragano** (Šepot z uragánu, 1941). Všechna její díla vyšla v jednom svazku pod názvem **Verkoj de Verda Majo** (Díla Verda Majo).

VERLOREN VAN THEMAAT Willem A. (1931-1996), Nizozemec, matematik. Napsal román **La Akvariinfanoj** (Akvariijní děti, 1976) o mimoděložním životě fetů a studie **La vicordo de la frazelementoj en Esperanto** (Pořadí větných členů v esperantu, 1973) a **Esperanto: Ideologio kaj kulturo** (Esperanto: ideologie a kultura, 1996). Mezi jeho překlady vyniká Nietzscheho *Tiele parolis Zaratuŝtra* (Tak pravil Zarathustra, 1977), a naopak do nizozemštiny přebásnil (1982) z esperanta Auldovu báseň *La infana raso* (Dětská rasa).

VINAŘ Valda (1918-1981), režisér, básník a spisovatel, autor řady původních básní a povídek, odměněných na mezinárodních literárních soutěžích. Knižně vyšla kniha *Ĉehaj fabeloj* (České pohádky), pohádky B. Němcové a K. J. Erbena. Původní satira **Skandalo pri Jozefo** (Skandál kolem Josefa) popisuje známou biblickou událost postupně z pohledu černošské otrokyně, Putifarky, Josefa, Putifara a římského legionáře.. Další původní divadelní hra: **Ĉerande de l'abismo** (Na kraji propasti). Překládal básně.

VOGELMANN Bruno (1909-2002), Němec, učitel. Podílel se na 11-jazyčném ekonomickém slovníku (angličtina, esperanto a další jazyky). Jeho hlavním dílem je filozofická kniha *Nova Realismo* (Nový realismus, 1989), který byl přeložen do 25 jazyků včetně češtiny.

VONDROUŠEK Josef (1904-1995), bank. úředník. Napsal **Historio kaj biografioj** (Historie a spisovatelé) o esperantské literatuře pro potřeby esperantského tábora v Lančově. Přeložil od K. Čapka: *Libro de apokrifoj, Rakontoj el unua poŝo kaj Rakontoj el la dua poŝo a Milito kontraŭ Salamandroj*. V rukopise: *Afero Makropulos, Naŭ fabeloj*, obě od K. Čapka, *Ondro kaj drako* od V. Dyka, *Biografio de Karolo la Kvara, Malnovaj mitoj ĉeĥaj* od A. Jiráska, *Puraj ĝojoj de mia vivo* od J. Šmída, *Saturnin* od Zd. Jirotky, *El notlibro de sankta Petro* od J. Haškové.

VRAG Evo Sveti - autor **La sekreta psiko** (Tajná psyché, 2002).

VYSOKOVSKIJ Solomon (1933-), narodil se na Ukrajině, ale bydlí v Moskvě. Veršuje v ruštině i esperantu, překládá esperantské básníky do ruštiny. Se třemi přátely vydal společnou sbírku básní **Moskvaro** (Moskevská čtyřka, 1998).

WACHA Balázs (Vaha, Blazio) (1948-), Maďar, filolog, učitel ruštiny. Do esperantské literatury se výrazně zapsal autobiografickým románem **Adolesko** (Dospívání, 1987).

WAGNER George E. - autor povídek **La seĝo dektria** (Třináctá židle, 1992).

WALKER Martha (1905-1983), Američanka, knihovnice, autorka velkého množství článků.

WALRAAMOEN Kjell (1931 ?-), norský farmář, píšící i v norštině. S Linou Gabrielli vydal básnickou sbírku **Ni devas vivi** (Musíme žít, 1974).

WARINGHIEN Gaston (Maura, G. E. „Nurak, A. „Papadiamantopoulos, A.) (1901-1991), Francouz, profesor. Waringhien je jedním z největších lexikologů a gramatiků mezinárodního jazyka. Jeho vrcholná díla jsou: **Plena Vortaro de Esperanto** v několika vydáních a **Plena Ilustrita Vortaro DE Esperanto** (téměř 1400 stran). Další jeho díla: **Skizo pri esperanta metriko** a **Beletro** jsou eseje, *La renesanca periodo*, francouzské básně ze 16. století, eseje: **Eseoj I, Lingvo kaj vivo, Ni kaj ĝi, 1887 kaj la sekvo (Eseoj IV), kaj la ceter` - nur literaturo, La trofeoj**, sonety od M. Heredia, *La klasika periodo* (Tra la parko de la franca poezio), básně nejlepších francouzských básníků 17. a 18. století. Ze sebraných dopisů Zamenhofových sestavil skvělé dokumentární dílo *Leteroj de Zamenhof*. Přeložil od G. Nervalu *La ĥimeroj*, básně, francouzsky a esperantsky, dále *Maksimoj de la Rochefoucauld* a *Roboj de Omar Kajam*. Byl redaktorem vynikající revue *La Nica Literatura Revuo*. Psal pozoruhodné básně pod pseudonymem E. G. Maŭra s názvem **Duonvoĉe** a mnoho jich zveřejnil v revui *La Nica Literatura Revuo*. Spolupracoval s K. Kalocsayem na: *Plena Gramatiko de Esperanto, Plena Analiza Gramatiko de Esperanto, Parnasa*

Gvidlibro, Floroj de l'Malbono, Kantoj kaj Romancoj. Je také autorem největšího národního slovníku **Esperanta Franca Vortaro**.

WAŚNIEWSKI Józef (1859-1897), polský novinář, jeden z průkopníků esperanta v Polsku. Přispíval do prvních časopisů a svou povídkou **En la brikejo** (V cihelně, 1898) vyhrál první esperantskou literární soutěž.

WEINHENGST Hans (1904-1945), Rakušan, aktivní v SAT. V esperantu psal novely a romány, např. **La fantoma kastelo** (Strašidelný zámek), **Tur-strato 4** (Věžní ulice 4).

WERNER Jan (1933-), redigoval mládežnický časopis *Tagiĝo*, později *Fajrero*, jeden z hlavních spolupracovníků na Velkém polytechnickém slovníku. Byl mnohokrát oceněn v beletristických soutěžích za své eseje, napsal řadu prací o terminologii. Překládá také prózu i poezii.

WIDSTRÖM Henny - autor povídky **Marjo** (Marjo, 1929).

WILLIAMS, T. - autor jednoaktovky **Tie ĉi oni parolas Esperante** (Tady se mluví esperantsky, 1908).

WLODARCZYK Walerian (1933-1977), polský novinář, autor básnické sbírky **Mio mia** (Moje já, 1965).

WÜSTER Eugen Bernhard (1898-1977), rakouský elektrotechnik, jeden ze zakladatelů mezinárodní technické normalizace, pro kterou počítal s možným využitím plánových jazyků (esperanto, occidental, interlingua). Jeho základní terminologické dílo *Internationale Sprachnormung in der Technik. Besonders in der Elektrotechnik*. (Mezinárodní normalizace jazyka v technice, zvláště v elektrotechnice, 1931) obsahuje kapitoly o esperantu a jeho využití v terminologii. V mládí se věnoval i esperantské literatuře, a to jak překlady **La Kantistino** (Zpěvačka, 1921) od Hauffa a **Petro Schlemihl** (Podivuhodný příběh Petra Schlemihla, 1923) od Chamissa, tak i esejemi **La lastaj tagoj de l'Majstro** (Mistrovy poslední dny, 1921), a také odbornými slovníky **Maŝinfaka Esperanto-Vortaro** (Strojařský esperantský slovník, 1923), **Enciklopedia Vortaro Esperanta-Germana** (Encyklopedický slovník esperantsko-německý, 1923, 1925, 1926, 1929), **Zamenhofa Radikaro** (Zamenhofský seznam slovních kořenů, 1927).

XHAMAJ Enkela (asi 1977-) - Albánka, která v roce 1992 jako patnáctiletá vydala básnickou sbírku **Spetro** (Spektrum) se 40 básněmi rozdělenými do 4 cyklů: *La mondo antaŭ miaj okuloj* (Svět před mýma očima); *Mi songas* (Sním); *Spektro de sentoj* (Spektrum citů) a *Maltrankviligita dormo* (Nepokojný spánek).

YAGI Nihej (1909-), Japonec, pracoval jako filmový kameraman a režisér. V roce 1931 zřídil v Osace pobočku proletářské esperantské unie. Dílo: **Mozaiko Tokio** (Mozaika Tokio, 1975). Do japonštiny přeložil A. A. Poea.

YE Junjian (Chün-chien) (pseudonym **MAR Cicio**) (1914-1999), čínský spisovatel a překladatel, člen Svazu čínských spisovatelů, redaktor anglické a francouzské verze časopisu *Čínská literatura*. V esperantu napsal: **Forgesitaj homoj** (Zapomenutí lidé, 1936), **Nova tasko** (Nový úkol).

ZAMENHOF Felikso (Fabian, pseudonym FeZ) (1868-1933), ruskopolský Žid, bratr L. L. Zamenhofa (autora esperanta). V roce 1887 jako devatenáctiletý se naučil jazyk svého staršího bratra a stal se jedním z pionýrů nové řeči v Polsku. Psal i polsky o farmaceutických námětech a spolupracoval i se sirotčincem Januzse Korczaka. Jeho práce vyšly posmrtně pod názvem **Verkoj de FeZ** (FeZova díla, 1935). Kniha obsahuje 35 básní, tři scénky, 11 povídek, 19 článků, 5 kongresových projevů a 9 nekrologů o autorovi.

ZAMENHOF Lidja (1904-1942), nejmladší dcera L. L. Zamenhova, velmi angažovaná v esp. hnutí, zvláště v Baháismu. Přeložila Sienkiewiczovy povídky a potom jeho román *Quo vadis* (jeden z nejlepších překladů do esperanta vůbec).

ZAMENHOF Ludvík Lazar (1859 Białystok - 1917 Varšava). Autorem esperanta a jeho prvním spisovatelem byl dr. Lazar Ludvík Zamenhof, Polák, oční lékař (narozený 15. 12. 1859 v Białystoku, zemřel 14. 4. 1917 ve Varšavě). Dr. Zamenhof byl povoláním lékař, ale lingvista vzděláním a cítěním, znal 12 jazyků a původně se mínil věnovat filologii. Považoval za hlavní příčinu nedůvěry a nepřátelství mezi národy jazykovou různost a tomu chtěl odpomoci vytvořením neutrálního jazyka, snadného, přesného a logického, který by nikoho nepovyšoval, ani neponižoval a byl druhým jazykem pro každého. V roce 1887 vyšla jeho první učebnice esperanta v ruském jazyce pod pseudonymem Dro Esperanto, který později dal jméno jazyku. Byla to 40stránková brožura a obsahovala předmluvu, 16 mluvnických pravidel, cvičebnici a unversální slovník s 917 kmeny a několik básní. Tato první učebnice se často nazývá **Unua Libro** (později **La Unua Libro**.) Téhož roku vyšlo vydání polské, německé, francouzské a o rok později vydání anglické. **Dua Libro**, z téhož roku byla napsána jen v esperantu. Již během gymnazijních studií vypracoval první formu mezinárodního jazyka (Lingwe uniwersala), na universitě pokračoval v této práci a po několika letech bádání dal jazyku konečnou formu. Ale ještě před vydáním této učebnice zkoušel autor přesnými překlady hodnotu nového jazyka, měnil, upravoval a tak již při vyjití této první učebnice byl jazyk vyzkoušen a schopný rozvoje, jako každý jiný národní jazyk. Významné je, že v tomto novém jazyce napsal autor (sám se vždy nazýval jen iniciátorem) své první básně a tak hned od počátku byl jazyk vázán s literaturou.

Základním jeho dílem je **Fundamenta Krestomatio**, které představuje různé slohy různých autorů a shrnuje vyvoj jazyka do tehdejší doby. F. K. obsahuje povídky, legendy, pohádky, vědecké a populárně vědecké články, básně, pojednání aj. Všechny jsou od autora, a pokud ne, tak jsou jím opraveny. Dalším filologickým dílem je jeho **Fundamento de Esperanto**. Obsahuje tři části: mluvnickou, cvičebnici a unversální slovník. Toto dílo je závazné jak pro autora tak pro všechny esperantisty, umožňuje přirozený a bezpečný vývoj jazyka, další obohacování, zdokonalování, odstíňování, bez libovolných zásahů a změn a chrání jazyk před rozpadnutím v dialekty. Dílo **Lingvaj Respondoj** obsahuje rady o správném užívání jazyka. Zvlášť důležitá je jeho esej **Esenco kaj estonteco de la ideo de la lingvo internacia** (byla také uveřejněna v díle *Fundamenta Krestomatio*). Slavné jsou kongresní řeči Zamenhofovy, vyšly pod názvem **Vortoj de Zamenhof**.

Zamenhof byl také básníkem jemné harmonie, jeho básně, i když nemnohé, jsou velmi cenné. Jsou to: **Mia penso**, **Ho, mia kor'**, **La espero** (která se stala hymnou esperantistů), **La vojo**, **Al la fratoj**, **Preĝo sub la verda standardo** a **Pluvo**. Zamenhof byl také redaktorem prvního esperantského časopisu *La Esperantisto* a přispíval do časopisu *La Revuo*. Všechny Zamenhofovy články, pojednání, předmluvy k různým dílům, dopisy aj. vyšly v rozsáhlé sbírce *Originala verkaro* za redakce prof. J. Dietterleho.

Z díla Zamenhofova jsou nejdůležitější jeho překlady: *Hamleto* od W. Shakespeara, *Ifigenio en Taŭrido* od T. Goetha, *La Rabistoj* od F. Schillera, *La Revizoro* od N. V. Gogola, *Marta* od E. Orzeszková, *Georgo Dandin* od J. B. Moliéra, *La batalo de l' vivo* od Ch. Dickense, *La Rabeno de Baharaĥ* od H. Heineho, *Fabeloj* (čtyři díly) od H. CH. Andersena, *Proverbaro Esperanta* a *Malnova Testamento*. Překlady mají nesmírnou cenu pro vývoj jazyka, přispěly k jeho vypracování, pružnosti a zásobily jazyk metaforami, řečnickými figurami a obraty. Dále je Zamenhof autorem několika slovníků.

Nynější esperanto je výsledkem kolektivní práce několika set básníků, filologů, spisovatelů a nesčetných jeho uživatelů třech generací celého světa. Za více než 90 let urazilo esperanto dráhu, ku které potřebovaly národní jazyky celá staletí. Bylo vytvořeno mnoho tisíc dalších slov, výrazů, slovních obrátů, metafor aj., byly vypracovány desítky odborných slovníků pro vědní obory a další se vypracovávají.

Esperanto je novorománský jazyk, 87% jeho slov je společných jazykům románským, 13% jazykům germánským, slovosled je volný a blízký jazykům slovanským. Kořeny jeho slov jsou kriticky vybrány z hlavních evropských jazyků, každé slovo, přípona, předpona jsou dobře odůvodněny. Z projektu se stal živý jazyk, rozšířený po celém světě, počet osob mluvících tímto jazykem se odhaduje na 10 milionů (sovětský akademik prof. Aristo, maďarský prof. Kovács), slovní zásoba je asi 350 000 slov.

Pro vývoj jazyka má nesmírný význam literatura. A v esperantu je pozoruhodná literatura, původní i přeložená. Velečila téměř všech národů a všech dob existují v hodnotných překladech, jeho literatura čítá přes 40000 titulů. Esperanto má své velké básníky, spisovatele i vědce, kteří v tomto jazyce píšou a přednáší. Vychází v něm přes 100 časopisů velmi dobré úrovně. Právě svým stálým vývojem a literaturou dosáhlo esperanto vnitřní síly a pro svou jazykovou kvalitu je bez konkurence. Z téměř tisíce projektů zůstalo jen esperanto, světové instituce a organizace, světoznámé osobnosti vědy, umění a politiky uznávají jen esperanto.

Historickou a kulturní událostí je přijetí rezoluce ve prospěch esperanta na valném shromáždění UNESCO v Montevideu dne 10. 12. 1954 a od té doby postoupil Světový esperantský svaz (Universala Esperanto-Asocio) mezi nejdůležitější nestátní organizace Uneska (kategorie B). Spojené národy vydaly v esperantu Světovou deklaraci o lidských právech, ministerstva zahraničí různých států vydávají v tomto jazyce velmi výpravné publikace, na podporu turistiky bylo vydáno tisíce prospektů, veletrhy, lázeňská místa, letecké společnosti provádí nábor v tomto jazyce řada poštovních správ vydala známky s esperantským textem, 15-20 rozhlasových stanic pravidelně vysílá v něm své pořady a zprávy, některé stanice až šetkrát denně. Esperanto se objevuje stále častěji v televizi, byly už dva půlroční kursy (v r. 1976-8 na Slovensku) je vyučováno nepovinně i povinně na stovkách škol všech typů celého světa. A od loňského roku je vyučováno nepovinně na všech středních školách v Maďarsku, ve vyšších ročnících škol v Bulharsku. Estonské SSR a v Číně a na vysokých školách.

A jaký je ohlas na mezinárodní jazyk u státníků? Bývalý prezident Polské lidové republiky A. Zawadski napsal: "Vím, že esperanto je užitečným jazykem, má mnoho nadšených přívrženců a jsem si jist, že uspěje." Jeden z bývalých předsedů polské vlády prohlásil při příležitosti světového sjezdu esperanta ve Varšavě v r. 1953:

"Esperanto je stále uznávanější, stále populárnější ve všech částech světa. Ne nadarmo podporuje polská vláda esperantské hnutí. Jsou to ideje, jejichž cílem je spojit lidi všech národů, politických mínění, aby usnadnily dorozumění. . ." Rakouský prezident F. Jonas řekl: ". . Esperanto prošlo úspěšně všemi zkouškami, kterým bylo podrobeno se strany vědy, techniky, obchodu, pedagogiky, literatury. Jaký další důkaz o vhodnosti esperanta si přejí pochybovači? . ." A končil: "Esperanto je na věky spojeno s vysokými ideály: se solidaritou národů, pokrokem lidstva a světovým mírem." Prezident J. Broz-Tito napsal (všechny jeho výroky o esperantu vyšly ve spisku, který vydal Jugoslávský esperantský svaz): "Domnívám se, že je velmi aktuální učit se esperantu... Znalost esperanta je velmi užitečná ve všech zemích. . . Esperanto musí být zavedeno do škol, ne dekretem, ale vědomým úsilím mas, opravdu demokraticky. . . Esperantu se musí učit inteligence, všichni, kteří jsou ve styku se zahraničím, zvláště dělnictvo. . . V dnešním boji za mír ve světě připadá významná role esperantu. Myšlenka esperanta bude mít vždy nepřátele mezi reakcionáři, zvláště mezi krajními reakcionáři."

68. světového sjezdu esperanta v Budapešti v r. 1983 se zúčastnilo přes 5 000 lidí z 60 národů. Sjezd byl pod záštitou člena prezidiální rady MLR a předsedy odborů S. Gáspára. Dvacet sedm vlád bylo zastoupeno diplomaty akreditovanými u maďarské vlády. Člen prezidia MLR I. Sarlós prohlásil mj.: ". . Je pro nás velmi důležité, aby co možná nejvíce maďarských občanů mluvilo esperantsky."

Rada předsedů Polské akademie věd se prohlásila pro esperanto. Citujeme alespoň jednoho z nich, prof. dra I. Groszkowského: "Přijetí jednoho jazyka bylo by si jen přát, protože zaručuje rovnost při mezinárodních setkáních. Přijímáme-li za pracovní jazyk některý z národních jazyků, privilegujeme tím delegáty dotyčného národa. Vyučování mezinárodnímu jazyku považují za správné a účelné. Esperanto je považováno za jeden z prostředků k dosažení všeobecné

vzdělanosti a rozvoje humanistických myšlenek v přátelských vztazích mezi lidmi jiných zemí a společenských vrstev."

V mnoha státech je esperantské hnutí a práce pro ně považována za užitečnou pro lidskou společnost. Ve většině evropských států byla udělena vysoká státní vyznamenání vynikajícím a dlouholetým pracovníkům. V posledních letech se staví za esperanto vynikající filologové celého světa. Prezidium Sovětské akademie věd pověřilo 8členný sbor filologů v čele s un. prof., akademikem M. Isajevem zkoumáním otázky mezinárodního jazyka vůbec, a zvláště esperanta. Po několika letech studií byla vydána zpráva (vyšla knižně pod názvem Problémy interlingvistiky), že esperanto je nejen nejlepším jazykem ze všech projektů, ale i dokonalým jazykem, že jeho cíl je vznešený, a že jsou reálné možnosti, aby v dohledné době se stalo druhým jazykem pro každého.

Milióny turistů, kteří cestují do zahraničí jistě se cítí ztraceno, protože se nedokáží dorozumět a není jim rozuměno. Téměř tři tisíce národů nemůže užívat svůj mateřsky jazyk v mezinárodních stycích a je odkázáno na zprostředkování jiných jazyků. Tato situace znamená pro ohromnou většinu národů vážné nevýhody materiální i duchovní. Světová turistická organizace předvídá, že kolem roku 2000 budou cestovat miliardy lidí. Turistika se stane jedním z hlavních odvětví ekonomie, ale také se rozšíří její úloha kulturní a výchovná, sociální a politická a zaujme zasloužené místo mezi národy. Manilská konference za účasti 105 států, Uneska a Organizace spojených národů rozhodla ve prospěch esperanta a doporučila, aby cestovní kanceláře a osoby pracující s turistikou používaly esperanta.

A jaký je ohlas na mezinárodní jazyk u obecnstva? První petici ve prospěch esperanta Spojeným národům podepsalo téměř 17 miliónů lidí, druhou petici, adresovanou rovněž Spojeným národům podepsalo přes 80 miliónů lidí, u nás prof. dr. Jaroslav Heyrovský, nositel Nobelovy ceny (*Esperanto en perspektivo, Rotterdam 1974, str. 781*).

ZELDENTHUIS G.H.N., patrně Nizozemec, autor divadelní hry **Kongresa renkonto** (Kongresové setkání).

ŽIVANOVIČ Stevan S. (Balkanano, S.) (1900-1938), Srb, lékař. Psal články do esperantských časopisů, zpracoval slovník, napsal i básně a povídky: povídka **La mizeruloj** (Chudáci, 1922), **Bela kaj Stela - unu akcidento kiaj okazas ĉie en la mondo** (Bela a Stela - jedna nehoda, jaké se stávají všude po světě, 1925), **La diino de la maro** (Bohyně moře, 1926), **Serba ŝlosilo - Ključ esperanta** (Klíč esperanta pro Srby, 1933), **Esperanta-serbokroata vortaro** (Esperantsko-srbochorvatský slovník, 1934)
La sonorilo de Bled (Zvon v Bledu, román 1959).

ZODEL Stephan (1898-1963), rakouský průmyslník, kterého naučil esperanto Franz Jonas. Zodel psal povídky a eseje, zanechal také jediný román **Senkonsila amo** (Bezradná láska, 1956).

ZOZULJA Boris A. (1941-), Rus, rediguje překlady ruské poezie, napsal básnickou knihu **Plumprovo** (Zkouška pera, 1994).

ŽRIMA, Ž. M. - viz GOROV Ĥristo